

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 5-7. Telefon: 159-486, 359-886

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. október 3.

bb. 1. magyar sportfelszerelések a kölni spoga szakvásáron

1 sz /pv/il hgy

1970. október 3.

négy magyar külkereskedelmi vállalat vesz részt a hagyományos kölni szakvásáron, a spoga-n, amelyet minden évben októberben rendeznek meg. főképpen sport- és kempingcikkeket, valamint kertibutorokat láthatnak a vásárra érkező szakemberek. a magyar vállalatok 460 négyzetméteres területet béreltek ki. a vásár egyik részlegében az artex a jól bevált magyar vívó találatjelző és eredményközlő-berendezésekből mutat be néhányat. sportcipőket, butorokat és strandcikkeket küld kölne a hungarocop, a hungarotex pedig sátrakat állít ki, s több exportcikkével jelentkezik a chemolimpex is./mti/

--

bb. 3. veres péter emlékest vácotti

vid ká/fné/il cz

1970. október 3.

október 10-én a váci híradástechnikai anyagok gyárában veres péterre emlékeznek. az író munkásságát czine Mihály egyetemi tanár méltatja. az elnökség tagja lesz darvas József és németh László író, valamint b. nagy László kritikus. részt vesz az ünnepségen nádassdi Péter író, veres Péter fia is. a nemrég elhunyt író műveiből szemes Mari és Koncz Gábor ad elő./mti/

--

- 1 -

v

bb. 2. ndk kultura hete a rádióban

1 zsu/zsu/il cz

1970. október 3.

változatos, gazdag programmal ünnepli a rádió a német demokratikus köztársaság születésének 21. évfordulóját. október 5 és 11 között rendezik meg az ndk kultura hetét: ez időszak alatt minden nap közvetítenek ndkműsört. bemutatják a német demokratikus köztársaság irodalmi, művészeti alkotásainak legjobbjait, a német nép klasszikus és modern kulturális kincsait. egyebek között elhangzik majd heine remekműve a „németország”, című elbeszélő költemény. közvetítenek német népdalokat, részleteket friedrich „tartuffe”, című operájából. smadeus webersinke bach-műveket zongoráznak.

a könnyű muzsa kedvelői hallhatnak majd berlinből érkezett szórakoztató zenei felvételeket, slágerkockt. október 10-én szombaton a rádió ddr és a magyar rádió kétórás, közös körkapcsolásos műsört szervez, melynek során a német riportter jürgen zierke, illetve magyar kollegája kovalik károly a berlini „budapest”, és a budapesti „berlin”, étteremből jelentkezik majd. vasárnap este 10 óra előtt kezdődik a „halló, berlin! - halló budapest!”, című a berlini dautschlandsenderrel közösen rendezett szórakoztató, zenés összeállítás. /mti/

--

bb. 5. óriás faliszőnyeg készül abonyban

vid ká/fné/il cz

1970. október 3.

az abonyi szövésző üzemben óriás szőnyeg készítését kezdték meg. a 185 x 380 centiméteres faliszőnyeg a viscogyar ebédülő terméké lesz. a nagyméretű szőnyeghez külön szövőszéket készítettek abonyban. /mti/

--

- 2 -

bb. 4. „remeteszobrász”, a szársomlyó hegyen

vid ká/il cz

1970. október 3.

hazánk legdélibb hegycsúcán, a 442 méter magas, süveg-alaku szársomlyón, magányos szobrász dolgozik ezekben az őszi napokban. a közelben levő villányi szobrásztábor már régen elnéptelenedett, csupán egy fiatal művész - a pécsi bocz gyula - folytatja itt párját ritkító alkotó munkáját. mint már korábban hírt adtunk erről: elhatározta, hogy a szársomlyó mészkőtömbjeiből óriás szobrokat és - az indiai barlangtemplomokhoz hasonló - díszített barlangrendszerrel farag ki. Európában egyedülálló művészi alkotást hoz létre ily módon. az egyelőre ötven négyzetméternyire tervezett kompozícióval az emberi élet teljességét és bonyolultságát akarja kifejezni a művész. a munka több évet, esetleg évtizedet kíván, s alkotójától egyaránt nagy szellemi és fizikai erőfeszítést követel.

a villányi művésztelepet alapító és fenntartó siklósi járási tanács most segítségére sietett a fiatal művésznak. felkérte a pécsi soplana gépgyárat, amelynek munkása bocz gyula, hogy adjon számára fizetés nélküli szabadságot alkotó munkájához, amit a gyár vezetősége készséggel teljesített is. a járási tanács havi kétezer forint ösztöndíjat biztosit a lelkes szobrászművésznak, hogy a tél beálltáig folytathassa nagyszabású munkáját. a baranya megyei tanácstól pedig különféle kő-megmunkáló gépeket és berendezéseket kapott, amelyekkel a szobrok nagyolását végezheti.

a kibontakozó hatalmas szoborkompozíció máris idegenforgalmi látványosságnak számít. /mti/

--

bb. 6. színházi jutalombérletek a termelés élenjáróinak

vid ká/il cz

1970. október 3.

a munkások színházlátogatásának elősegítésére több borsodi nagyüzemben újszerű közönségszervezési formákat vezettek be. a dí-
ősgyőri gépgyár szakszervezeti bizottsága százas bérletet vásárolt, s azokat azoknak a dolgozóknak adják ki, akik a termelésben példát mutatnak.

/folyt.köv./

- 3 -

lt

bb. 6./ színházi ... folyt./ il

az állami biztosító igazgatóságának üzemi önszegélyező csoportjai a miskolci nemzeti színház tizenkét bemutatójára 25 ezer forintért vásároltak jegyeket a tagok számára. a diósgyőri Lenin kohászati művekben harmincezer forintot fordítanak az idén színházjegyek beszerzésre. számos gyár és üzem egy-egy előadásra kibérelti a színházat. a lenin kohászati művek a gyár véréradóit hívja meg egy előadásra, a diósgyőri gépgyár és a miskolci pamutfonoda vezetői pedig a szocialista brigádokat valamint a kiváló dolgozókat látják majd vendégül a színházi előadásokon./mti/

--

bb. 7. közuti felüljáró épül miskolcon - rendbehozzák borsod fő-
közlekedési útjait

vid ká/il cz

1970. október 3.

az idén kezdték meg borsod megye főközlekedési utvonalaiknak korszerűsítését. az utakat kiszélesítik, kétoldalukat fehér színű optikai vezérlővel látják el. a munkákra jövőre kétszáznyolcvankétfélmillió forintot költenek. a tetemes összes felhasználásával a budapest-kassa 3-as számú főutvonal mezőkövesd és miskolc közötti szakaszát újjépítik és az iparváros gömőri pályaudvaránál - ahol eddig vasuti sorompó lassította a közlekedést - megkezdik a közuti felüljáró kialakítását. a felüljáró 1972-re készül el és addigra befejezik a miskolcot sátoraljaujhellyel összekötő főutvonal teljes felújítását. a sajtóvölgyi ipartelepeket érintő huszonhatos számú bánrévei főutvonalat miskolctól sajtószentpéterit - négygyomtávura - négygyomtávura építik át és rendbehozzák a nyék-ládháza és leninváros közötti nagyforgalmi utszakaszt is./mti/

--

bb. 8. a kutató utánpótlásért - szocialista szerződést kötött a debreceni kossuth lajos tudományegyetem és a tihanyi biológiai intézet

vd ká/il cz

1970. október 3.

szocialista szerződést kötött a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai kutató intézete és a debreceni kossuth lajos tudományegyetem. a két intézmény a megállapodás értelmében együtt erővel gondoskodik a kutató utánpótlásról.

/folyt.köv./

- 4 -

bb. 8./ kutató ... folyt./ il

a debreceni egyetem természettudományi karának legtehetségesebb hallgatói - a szünidőben a tihanyi kutatók mellett megismerhetik a tudományos kutató munka gyakorlatát s lehetőséget kapnak arra, x9w6 önálló témát válasszanak és a biológusok útmutatásával ti-
anyban készítsék el szakdolgozatukat.

a két intézet kutatói és professzorai megegyeztek a tudományos együttműködésben is. a legakutálisabb tudományos kérdésekre keresnek közösen megoldást./mti/

--

MT

- 5 -

bb. 9. hazaérkezett a kisz központi művészegyüttese

pv/il cz

1970. október 3.

Szombaton hajnalban hazaérkezett 23 napos turnéjáról a kisz központi művészegyüttesének 50 tagu csoportja, mely élén dr. Gombár Józseffel a kisz központi bizottsága agitációs-propaganda és kulturális osztályának vezetőjével szíriába, Libanonban és az egyesült arab köztársaságban járt. az itthon és külföldön egyaránt népszerű rajkó-zenekar és a tánckar több városba adott nagyszerű műsort./mti/

--

bb. 10. az indiai köztársaság elnökének magyarországi látogatása

t fe/se/il cz

1970. október 3.

Losonczi Pálnak, az elnöki tanács elnökének meghívására vasárnap hivatalos látogatásra hazánkba érkezik varahagiri Venkata Giri, az indiai köztársaság elnöke

x xx

vozári edit, az mti diplomáciai munkatársa írja:

Magyarország és a tőle földrajzilag oly távol eső India közötti kapcsolatok a régi időkbe nyulnak vissza, s különösen az elmúlt két évtizedben indultak gyors fejlődésnek, azt követően, hogy India elnyerte függetlenségét. hazánk nem érdemtellenül kapta azt a megtisztelő megbízást, hogy a világ minden tájáról tavaly budapestre sereglett tudósok nálunk ünnepelték Gandhinak, az indiai felszabadító mozgalom kiemelkedő harcosának centenáriumát. az indiai művészetek, az indiai nyelvek gazdag kincseit kutatók és terjesztők között volt néhány világhírű magyar, köztük elsőként Körösi Csoma Sándor, s a nála száz évvel később élt Baktay Ervin érdeme, hogy idehaza kitűnő fordításban ismerhettük meg a híres indiai eposzokat. Rabindranath Tagore pedig olyan közel került a magyar néphez, hogy a Balaton partján sétány őrző nevét és szobra emlékeztet arra, hogy magyar földön keresett gyógyulást.

a tudósok és költők mellett ma államfők, politikusok és gazdasági vezetők, professzorok és diákok fűzik szorosabbra a két nép kapcsolatait.

India, ez a 530 millió lakost számláló ország a legutóbbi időkben komoly sikereket ért el nemzetgazdasági életének megszilárdításában.

/folyt.köv./

- 6 -

Jan 11.20

bb. 10./ az indiai ... 1. folyt./ il

mind erőteljesebb az állami szektor, amely jelentős szerepet játszik egy sor ipari ágazatban, gyengíti a monopóliumok hatalmát és a külföldi tőke pozícióit.

az elmúlt tíz év alatt az ipari termelés mintegy háromszorosára, a mezőgazdasági termelés körülbelül másfélszeresére növekedett.

India a gyarmati elnyomás hosszú korszakából a szegénység súlyos örökségét hozta magával, amelyet Indira Gandhi kormánya a haladó világ segítségével fokról-fokra igyekszik leküzdeni. a maradi, reakciós, visszahúzó erők a közelmúltban lefolyt belpolitikai csatákban is próbálták megállítani az idő kerekét. a haladás erői azonban Indira Gandhi miniszterelnök-asszonnyal az élen sikeresen visszverték a jobboldali támadást. India külpolitikájában is a haladó erők oldalán áll, hagyományosan jók a kapcsolatai a szocialista országokkal, köztük hazánkkal is.

a magyar-indiai gazdasági kapcsolatok eredményesen fejlődnek. a kölcsönös kereskedelmi forgalom értéke a múlt évben 300 millió rupia volt, az 1970-re szóló megállapodások kontingensei lehetővé teszik, az érdekelt vállalatok ezévből 592 millió rupia értékű árucseréjére kössenek magánjogi megállapodásokat. a közelmúltban a magyar fővárosba írták alá azt a megállapodást, amelynek értelmében Budapesten megalakul a magyar kereskedelmi kamara indiai tagozata, Bombayban pedig létrehozzák a tanács magyar csoportját, hogy ezek is elősegítsék a kölcsönös tájékoztatást a kereskedelmi lehetőségekről, az ipari kooperációk létrehozását. ez év szeptemberében írták alá Budapesten a magyar-indiai tudományos és ipari kutatás együttműködéséről szóló munkaterv jegyzőkönyvét, amelyben meghatározták a közös kutatási témákat.

Magyarország és India között 1962-ben jött létre az első államközi kulturális egyezmény, s ettől az időtől fogva rendszeressé váltak a két ország tudósainak kutatóinak kölcsönös látogatásai, a vendégprofesszorok előadásai. a magyar és indiai tudósok mind gyakrabban vesznek részt egymás országában rendezett tudományos konferenciákon, szimpóziumokon.

/folyt.köv./

- 7 -

He 11.20

bb. 10./ az indiai ... 2. folyt./ 11

különösen a műszaki és természettudományos kapcsolatok foglalnak el fontos helyet a két ország tudományos együttműködésében. a két nép művészetét, szellemi értékeit kölcsönös kiállítások rendezésével ismerhették és ismerhetik meg a magyar, illetve az indiai érdeklődők.

számos indiai városban került a közönség elé a magyar képzőművészek gyűjteményes kiállítása. az indiai irodalom legjobbjainak alkotásai jeles magyar műfordítók tolmácsolásában jutnak el a hazai olvasók kezébe. indiában is napvilágot láttak különböző nyelvekre lefordítva magyar novellák és kisregények, így többek között helta jeno, lengyel józsef novellái, orbán ottó versei. a sahitya akadémia tervei között szerepel egy magyar prózai antológia megjelentetése hindi nyelven. a magyar-indiai kulturális együttműködés kiterjed a kultúra csaknem minden ágára, minden művészeti műfajra, s a két évenként megújított csereprogram tapasztalatai azt bizonyítják, hogy mindkét fél számára nagy haszonnal jár a kooperáció, egyre szélesebb a lehetőségek köre, hogy megismerjük egymás országainak értékeit, eredményeit.

giri köztársasági elnök magyarországi látogatása, - aki a magyar államfő indiába tett látogatását viszonzozza - találkozásai és eszmecsereit a magyar nép vezető képviselőivel, minden bizonnyal hozzájárul a két távoli ország kapcsolatainak további elmélyítéséhez.

x x x

giri 1894-ben született berhampurban, tanulmányait irországban fejezte be, s a dublini egyetemen jogi diplomát szerzett. hazatérve életét az indiai függetlenségért vívott politikai harcnak szentelte. kapcsolatba került a munkásmozgalommal. 1922-ben őt választották meg az összindiai vasutas szakszervezet főtíkárává, később pedig elnökévé. giri munkáját és energiáját jórészt a szakszervezeti mozgalomnak áldozta. több más szakszervezeti vezetővel együtt az egységes új szakszervezeti központ létrehozásáért fáradozott, amelyet a függetlenségi küzdelem szolgálatába állítottak.

/folyt.köv./

- 8 -

be 11.20

bb. 10./ az indiai ... 3. folyt./ 11

1935-ben fontos állomás következett be giri politikai pályautásában: parlamenti képviselőnek választották. 1937-39 között madras indiai állam helyi kormányában munkaügyi miniszter volt. a második világháború idején giri egy angol internálótábor foglyaként töltötte, mivel résztvett a függetlenségi harc legnagyobb hatású akcióinak egyikében a „ki indiából!”, mozgalomban. a háború után visszatérhetett a politikai életbe. 1946-47-ben újra miniszter volt a madras kormányban. 1947-ben indiai főmegbízottként ceylonba küldték, ahol négy esztendő telt. hazatérése után beavastották a parlament alsó házába, és 1954-ig a központi kormány munkaügyi minisztereként tevékenykedett. utóbb egymásután uttar pradesh-ban, keralában és mysore államban kormányzó tiszte t töltötte be. 1967-ben az indiai köztársaság alelnökévé választották és egyben az alkotmány értelmében ő lett a felsőház elnöke is. 1969 májusában, amikor dr. zakir huszain elnök elhunyt, giri lett a köztársaság ideiglenes elnöke. 1969 augusztusában az indiai köztársaság új elnökévé választották, ami egyben az indiai baloldali erők győzelmét is jelentette. india valamennyi haladó pártja és személyisége giri mögött sorakozott fel. s bár független jelöltként indult az elnökké történt megválasztása a haladó baloldali erők felkerekedését is jelentette.

az indiai alkotmány a köztársaság elnökét a pártok és politikai érdekek fölé helyezi, de ahhoz, nem férhet kétség, hogy v. v. giri az indiai haladó erők kemény küzdelmekben kirpóált képviselője./mti/

..

bb. 12. vasárnap fácánvadászat

mné/11 cz

1970. október 3.

vasárnap a gödöllői és a pilisi erdőkben megindul a fácánvadászat. jelenleg 65 megyei vadásztársaság foglalkozik szárnyas apróvad, ugynevezett félvad tenyésztésével. év végéig a megye területén 595 szarvast, majd 2 000 őzet, 655 vaddisznót, 30 000 nyulat, 50 000 fácánt és 10 000 foglyot lehetnek ki a társaságok. a megyei vadásztársadalom az árvízkiárosultakat is támogatja: a szabolcs-szatmár megyei porcsalmai hunor vadásztársaságot eddig csaknem 100 000 forint értékű vaddal segítette./mti/

..

- 9 -

10.00/11

be 11.20

bb. 11. konténerek vácról

mné/il cz

1970. október 3.

a magyar hajó- és darugyár váci gyárából ezen a héten újabb konténerszállítmány indult utnak hollandiába. az ötven konténer különleges, a megrendelők kikötötték, hogy a tartályok fehér és lilaszínűek legyenek. újabb külföldi rendelést is szállítanak még ebben a hónapban vácról: az újabb megrendelő az nszk, szintén ötven konténerre./mti/

--

bb. 13. diplomakiosztó ünnepség

gf/mné/il cz

1970. október 3

Szombaton a medosz jókai utcai székházában rendezték meg az állatorvostudományi egyetem diplomakiosztó ünnepségét dr. b. kovács andrás, az egyetem rektora 70 végzős hallgatónak adta át a diplomát. a kezdő állatorvosok elhelyezkedése nem okoz gondot, sőt lényegesen többen is állást tudnának vállalni, a mezőgazdasági nagyüzemek különböző intézmények 130-140 állást hirdettek meg. a végzősök jó része termelőszövetkezetekben helyezkedik el, néhány nagygazdaság ugyanis előnyös feltételeket kínál a fiatal állatorvosoknak./mti/

--

bb. 14. kilenc hónap alatt 1840 lakást adtak át a borsodi építők

vid ká/il cz

1970. október 3.

a borsod megyei építőipari vállalat a tervezettnél jóval kisebb létszámmal az év kilenc hónapjában ezernyolcszáznegyven lakást adott át miskolcon, ózdon és kazincbarcikán. a lakásépítkezést meggyorsította hogy az új otthonok nagyobb részét már házigyári panelekből szerelték össze. az új technológia bevezetésével jelentősen nőtt a munka termelékenysége. példa erre, hogy a miskolci győrikapui új városrészben háromnegyed év alatt ezeregyszázhetvenkilenc panellakást vettek át a beruházók. a vállalat dolgozóinak az év végéig borsodban még kilencszáz hét, az árvízszújtotta fehérgyarmaton pedig százkilencvenkét lakást kell felépíteniük. a munkát úgy szervezik hogy ezeket az otthonokat lehetőleg karácsonyig átadják./mti/

--

- 10 -

10.30/11

12^a
Ha

bb. 15. negyvenezer hold őszi vetés somogyban

vid ká/il cz

1970. október 3.

somogyban az utóbbi napokban meggyorsult az időszerű mezőgazdasági munka. különösen a talajelőkészítés és a mélyszántás halad jól, amit az is mutat, hogy az ősziak alá mintegy 75 ezer holdon készítették elő a talajt és több mint 16 ezer holdon végezték el az őszi mélyszántást, ami majdnem 10 ezer holddal több mint a múlt év hasonló időszakában. a gazdaságok célprémiumot tüztek ki a nyújtott időszakban és az éjszakai műszakban dolgozó traktorosok részére. az ősziak vetése is előrehaladt: eddig a megye termelőszövetkezeteiben körülbelül negyvenezer holdon tették földebe a takarmánygabonát és a kenérnekvaló magját. a kapások betakarítása szintén jól halad a megyében: több mint 16 ezer hold burgonya termése került prizmákba. megkezdődött a kukorica törése is: eddig majdnem 3 ezer holdról törték le a csöveket./mti/

--

bb. 16. tanácskozás a városi tömegközlekedés járműveinek jövőjéről

t sb/mné/il cz

1970. október 3.

a fővárosi tanács épületében szombaton sajtótájékoztatót jelentette be nagy ervin, a közlekedési főigazgatóság osztályvezetője és kiss iván, abudapesti műszaki egyetem vasúti járművek tanszékének képviselője, hogy október 6-tól 8-ig a közlekedéstudományi egyesület szakmai tanácskozást rendez a városi tömegközlekedés és járműveinek fejlesztéséről. a budapesti közlekedés távlati tervei szerint elsősorban a hagyományosnak számító autóbusz villamos, metró - fejlesztését szorgalmazzák. a tanácskozáson a közlekedési, s egyúttal a járműgyártási szakemberek 14 előadás alapján vitatják meg a tömegközlekedési eszközök korszerűsítésének teendőit. összesen 9 ország szakemberei vesznek részt a vitában. többek között a távlati fejlesztésben - elsősorban a főváros levegőjének tisztasága érdekében - részletesen elemzik a villamosmotorral hajtott tömegközlekedési eszközök esetleg autóbuszok gyártásának és felhasználásának lehetőségeit is./mti/

--

- 11 -

12^a
Ha

bb. 17. egészségügyi szakaszok megyei versenye salgótarjában

vid ká/il cz

1970. október 3.

a nógrád megyei vöröskereszt és a polgári védelem megyei törzsparancsnoksága, a megyei tanáccsal kötve, október 3-án szombaton salgótarjában rendezte meg az egészségügyi szakaszok megyei versenyét, a versenyben a járási vetélkedőn kitűnt nyolc csapat, összesen kétszázhatvan négy elsősegélynyújtó vett részt, a sérülések elsődleges ellátásában, a korszerű élesztési eljárások alkalmazásában, a sebesültek és betegek szállításában valamint az elméleti vetélkedőben legjobb csapatokat és versenyzőket jutalmazták./mt1/

bb. 18. a fővárosi ásványvíz- és jégipari vállalat sajtótájékoztatója

t kf/kf/1lcz

1970. október 3.

félreértést tisztázott szombaton a fővárosi ásványvíz- és jégipari vállalat sajtótájékoztatóján bágyi györgy igazgató, az utóbbi időben ugyanis elterjedt, hogy a margitsziget rekonstrukciója miatt megszűnik a szigeten ásványvíz termelés. ezért a vállalat partnerei már új szállítókat keresnek. szó sincs a világhírű víz megszüntetéséről.

a vállalat jelenleg naponta 30-35 000 liter kristályvizet palackoz, s mert korszerű új gépsort is munkába állított, ennek a mennyiségnek a kétszeresére is képes minden igényt ki tud elégíteni. az 1968 óta gyógyviznek minősített margitszigeti kristályvíz - a medimpextől függően - rövidesen külföldre is eljut, az üzem felkészült arra, hogy osztrák megrendelésre szállítson. októberben reklámkampányt indítanak a szigeti víz értékesítésére.

gyakori, hogy a vendéglátó üzemekben „hamisítják”, rendszeres szódavízzel töltik, az ásványvízes palackokat. ennek elkerülésére jövőre már fémcsavaros kupakkal zárják le az 1 literes ásványvízes palackokat.

/folyt.köv./

- 12 -

bb. 19. a fővárosi ... folyt./ il

ujdonság, hogy jövőre megkezdik a rudas fürdőnél levő juvenus gyógyforrás vízének palackozását is. tervezik még: az üdítőital gyártásához felhasználni a margitszigeti ásványvizet.

a vállalat egyébként fejleszti üdítőital gyártását is. a kívánságokat figyelembevéve új, 30 atmoszféra nyomást is elbíró palackokat gyártatott, s jövőre a már ezeket az üvegeket használják így magasabb szénsav tartalommal, a mostaninál üdítőb-
bek lesznek az üdítőitalok./mt1/

bb. 20. ipari tanuló súlyos üzemi balesete

vid ká/il cz

1970. október 3.

könnyen végzetessé válhatott volna kuborczik sándor 14 éves ipari tanuló mátranováki lakos üzemi balesete. az első-
és tanuló a nógrád megyei élelmiszer kiskereskedelmi vállalat salgótarjánál 177. sz. husboltjában dolgozik. husbontás, csontozás közben nem viselte az ilyenkor előírt lánckötelet, a kés megcsuszott és súlyos, életveszélyes sérülést ejtett a fiúval. kuborczik sándort a nógrád megyei tanács madzsar józsef kórházába szállították, ahol az azonnali műtétnek köszönhetően már túl van az életveszélyen. a salgótarjáni rendőrfőkapitányság a baleset ügyében vizsgálatot indított./mt1/

bb. 19. a fagy „megérlelte”, a kukoricát fejér megyében - gép és alkatrészhiány késlelteti abetakarítást

vid ká/il cz

1970. október 3.

fejér megyében az elmúlt napok kedvező időjárása meggyorsította a talajelőkészítési, vetési és betakarítási munkákat. a késői aratás, és a sok csapadék miatti időszünetet október 1-ig csaknem teljes egészében sikerült behozniuk a közös gazdászágoknak.
/folyt.köv./

- 13 -

m

12.10

Ha

bb. 19./ a fagy ... folyt./ il

a vetőszántás 68 százalékaival elkészültek, s eddig 30 000 holdon végezték el a mélyszántást. meggyorsult a vetés és a betakarítás is. az őszi árpának már 80 százalékat elvetették, s megkezdődött a kenyérgabona és a rozs vetése. a burgonyának 80 százalékat szedték fel eddig, s letörték anapraforgó egyharmadát.

a múlt héten még azon keseregtek, a mezőgazdászok, hogy az elmúlt évekhez viszonyítva 3 hetet késik a kukorica érése. a hét eleji hajnali, éjszakai fagyok, megoldották, ezt a problémát: egyszerűen megérelték a kukoricát. a 35 százaléknál alacsonyabb nedvességtartalmu csöveknél nem okozott különösebb kárt a hideg, de a 35-40 százalékos nedvességtartalmu későbbi érésű kukoricákat súlyosan károsította. a kényszerérés tápértékcsökkenést és súlyvesztést okoz.

fejér megyében problémát okoz a mind súlyosabbá váló gép és alkatrészhiány jelenleg a betakarító erő- és munkagépeknek 22 százaléka áll alkatrész vagy gumibroncs hiány miatt. súlyosbitja a helyzetet, hogy a megrendelt gépek sem érkeztek meg szeptember végéig. többek között 15 zmaj csőtörő, 25 orkán járvasílózó, 45 braut kukorica-adapter, 25 napraforgó adapter és 50 mti traktor hiányzik a földekről./mt1/

--

bb. 21. számítógéptudományi társaság alakult szegeden

vid il cz

1970. október 3.

szegeden a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségén belül szombaton megalakult a neumann jános számítógéptudományi társaság helyi csoportja. ez az első vidéki csoportja a társaságnak megalakulásában szerepet játszott, hogy szeged a kibernetika illetve az elektronikus számítógépek alkalmazásában, valamint az ilyen tudományokhoz értő szakemberek képzésében nagy hagyományokkal rendelkezik. ennek a tudománynak, illetve a körébe tartozó szakmáknak a városban már több mint 100 művelője dolgozik, elsősorban a józsef attila tudományegyetem kibernetikai laboratóriumában.

a számítástechnikai és ügyvitelgépészeti vállalat szegedi telepén, valamint különféle számítógépeket használó illetve igénybevevő nagyvállalatnál, mint például a csongrád megyei építőipari vállalatnál, a kenderfonó és szövőnél, s néhány más helyen, ahol már mateamtikai osztályok is működnek.

/folyt.köv./
12.00/11

ke 13h

- 14 -

bb. 21./ számítógéptudományi ... folyt./ il

ezeknek a szakembereknek a fóruma lesz a számítógéptech-
nikai társaság szegedi csoportja. ennekévé a matematika, illetve a
kibernetika kiváló művelőjét az első magyar logikai gép megalko-
tóját, kalmár lászló kossuth díjas akadémikust, a szegedi
egyetemi tanárt választották. a társaság titkára a közlekedés au-
tomatizálásán fáradozó muszka daniel, a szegedi egyetem kiberne-
tikai laboratóriumának műszaki vezetője lett. a társaság máris
gazdag prográbt dolgozott ki, amelyben egyebek között a számítás-
technika orvosi alkalmazásával kapcsolatos szimpozion, valamint a
közúti közlekedésben embert helyettesítő gépek, műszerek alkalma-
zását megvitató ankét is szerepel./mt1/

--

bb. 22. tető alatt az árvizkárosultak 200 új lakónháza csong-
rádiban

vid il cz

1970. október 3.

a csongrád megyei tanács építési osztályának legújabb ér-
tékelése szerint az építőanyagellátási nehézségek ellenére remény
van arra, hogy az idén mind a 660 család beköltözhet új otthoná-
ban azok közül, akik a legsúlyosabb árvizkárt szenvedték. ennyi
családot ugyanis ideiglenesen középületekben helyeztek el, s a
terv szerint olyan ütemben kívánják felépíteni az új otthonokat,
hogy legalább egy szoba a beköltözhető legyen. ahhoz szükséges
építőanyagból nem érkezett meg a szeptemberre előirányzott 13 és
félmillió téglá egy része, elsősorban a békés megyei téglagyárak
elmaradása miatt. a cementhiányon enyhítettek, a törökországból
jugoszlávián át érkezett szállítmányok. a további szállításokat
veszélyezteti a tiszta alacsony vízállása. az anyagellátási ne-
hézségek ellenére a 660 -ból több mint 200 lakónház tető alá ke-
rült - ezekből 28 beköltözhető - 250-re ezekben a napokban kerül
fel a zöldség, ami azt jelenti, hogy ezekre is rövidesen felkerül
a cseréptető. a további mintegy 200 családi ház sorsa egyelőre
anazai illetve a külföldi építőanyag szállítmányok gyorsaságától
függ./mt1/

--

- 15 -

12.05/11 ke 13h

bb. 23. a korai fagyok károkat okoztak csongrádban - a tavalyihoz képest tíz százalékos elmaradás az őszi munkákban

vid 11 cz

1970. október 3.

Csongrád megyében a tavaszi belvizek és a nyári árvíz-károk után újabb veszteséget okoztak a mezőgazdaságnak a korán beköszöntött őszi fagyok. hazánk egyik legnagyobb kertészeti táján: a szentesi, csanyteleki, Mindszenti körzetben több napon át a hajnali órákban mínusz három- négy fokra süllyedt a hőmérséklet, a szedés előtt álló étkezési paprika és pirítós-paprika egy része tönkrement illetve romlott a minősége. Ugyancsak károsította a fagy a még be nem érett, hosszú tenyész-idejű kukoricákat. ezeknek a csövet már nem törik le, hanem kénytelenek szárastól beszüntetni a gazdaságok.

az őszi vetés és szántás üteme a termelőszövetkezetekbe a nyújtott műszak eredményeként gyorsult. a korábbi három hetes késedelemből körülbelül egy hetet sikerült eddig „törleszteni”, de még mindig szinte minden időszakos mezőgazdasági munkában a tavalyihoz képest 10 százalékos az elmaradás. a tervezett 130 000 hold kalászos területből alig 20 000 holdat vetettek be. ez éppen 10 százalékkal gyengébb eredmény a múlt événél. hasonló a helyzet a burgonya-, a cukorrépa és a kukorica betakarításánál, valamint a szántási munkáknál./mt1/

-. -

bb. 24. technikum hallgatók a traktorokon - kollektív erővel gyorsítják a őszi munkákat szolnok megyében

vid 11 cz

1970. október 3.

szolnok megyében, ahol több mint félmillió katasztrális hold terület őszi betakarítása, illetve vetése vár a közös gazdaságok-ról, a héten gyorsították a munkák ütemét, de a múlt év azonos időszakához viszonyítva még jelentős az elmaradás.
/folyt.köv./

- 16 -

12.08/11 K 1320

bb. 24./ technikum ... folyt./ 11

az őszi vetések talajelőkészítésének alig több mint felét végezték el, a buza tizenöt ezer katasztrális holdon, a vetésterület tíz százalékán került a földbe. gyorsítani kell az őszi rizs és a cukorrépa betakarítását is.

a megye közös gazdaságai társadalmi segítséget is igénybe vesznek, hogy minél több munkát végezhesse el. a mezőügyi felsőfokú mezőgazdasági technikum gépészeti szakának hetven végzős hallgatója a technikum tanácsa és a Kisz vezetőség kezdeményezésére a mesterszállási uttoros tsz-ben vállalt munkát. a vetés és a betakarítás időszakában november végéig hetenkénti váltásban nyolc-nyolc technikum hallgató ül az erőgépekre és segít a vetésben, betakarításban. az első csoport vasárnap kezdi meg a munkát. szombaton és vasárnap a mezőgazdaságba teszik át működési területüket, a különböző üzemek és vállalatok gépjárműveivel is.

a baromfiipari országos vállalat törökszentmiklósi gyára valamennyi szabad gépkocsiját „kölcson adja”, a tsz-eknek. a kunszentmártoni járásban, ahol több mint száz erőgép traktorvezető hiányában állni kényszerül, bevonják a munkába azokat a dolgozókat, akik korábban traktorvezetői jogosítványt szereztek, de azóta más munkahelyeken dolgoznak. vasárnap a társadalmi segítség bevonásával legalább husz százalékkal nagyobb erőket dolgoznak a megye határában./mt1/

-. -

bb. 25. pécssett „fiatalítják”, a fővárosi óriás csuklósbuszokat

vid 11 cz

1970. október 3.

a főváros közlekedési gondjainak enyhítése érdekében öt évre szóló szerződést kötött a budapesti közlekedési vállalat és a pécsi 14-es autójavító, amely az ország egyik legnagyobb, legkorszerűbb javítóműhelyével rendelkezik.

a megállapodás tulajdonképpen kapcsolatbővítés. már eddig is vállalták kisebb befogadóképességű csuklós buszok javítását pécssett, a jövőben azonban a 180 személyes ikarus kocsikat is itt újítják fel. az autójavítónál megkezdték a szerelők felkészítését az új feladatra. október végén várják az első óriás csuklós érkezését jövőre pedig már félszázat újítanak fel a belőlük pécssett /mt1/

-. -

- 17 -

12.15/11 K 1320

bb. 26. életmentőt tüntettek ki szolnokon

vi d il cz

1970. október 3.

Életmentőt tüntettek ki szombaton szolnokon a megyei tanács székházában fodor mihály, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke. szücs istván a jászteleki posta kézbesítője 1970. július 9-én szolgálati uton járt, amikor észrevette, hogy a község határában huzódó baglyasaljai holt zagyva-ág mély vizében egy kisleány fuldoklik.

a bátor ember tétovázás nélkül a vízbe vetette magát és sikerült kimentenie tamás ilona 12 éves általános iskolai tanulót, aki meggondolatlanul, csaknem tragédiával végződő felüldülést keresett a tiltott vízterületen. szücs istvánnak az elnöki tanács az „életmentő” emlékérmét adományozta a velejáró pénzjutalommal. szolnok megyében szücs istván volt a hatodik személy, akit ebben az évben tüntettek ki életmentésért./mti/

--

bb. 27. gruz kereskedelmi küldöttség érkezett budapestre

i kf/kf/il cz

1970. október 3.

a gruz konyha ünnepi hetének megnyitására szombaton m. a. síhosvilínek, a gruz szszk kereskedelmi minisztere első helyettesének vezetésével kereskedelmi és vendéglátóipari küldöttség érkezett budapestre.

a vndégeket a ferihegyi repülőtéren borsos lászló belkereskedelmi miniszterhelyettes fogadta./mti/

--

bb. 28. a budapesti közlekedési vállalat

i kf/kf/il cz

1970. október 3.

értesíti az utazóközönséget, hogy a 14. kerület szugló utcában távcsőfektetési munkálatok miatt október 5-én 10 órától módosul a 7-es jelzésű autóbuszok utvonala.
/folyt.köv./

- 18 -

12.20/1L *1331*

bb. 28./ a budapesti ... folyt./ il

a 7-es jelzésű kocsik az öv utca felé a lumumba utcáig rendes utvonalon majd az egressy uton a nagy lajos király útján s ismét eredeti utvonalon közlekednek. a kelenföldi pályaudvar felé az 7-es autóbuszok utvonala változatlan. az utvonala módosítás miatt az egressy ut 63. szám előtt az egressy út és a nagy lajos király útja kereszteződésénél valamint a szugló utca 83. szám előtt létesítenek ideiglenes megállót./mti/

--

bb. 30. özvegy kerti ágostonné

mné/il cz

1970. október 3.

a ²pr²t és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje elhunyt. temetése október 6-án 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp 11. kerületi bizottsága

/mti/

--

bb. 32. koromgyárból gépjármű iskola

vid il cz

1970. október 3.

az mhsz vas megyei vezetősége és az irányításuk alatt működő gépjármű iskola dolgozói szombaton a szomszédos zala megyébe utaztak. társadalmi munkában lebontják gellénházán a mhsz részére átadott volt koromgyár épületeit. a bontott anyagból, amit szintén társadalmi munkában szállítanak szombathelyre egy új gépjármű oktató iskolát építenek a megyeszékhelyen./mti/

--

- 19 -

12.25/1L *4c 1331*

bb. 33. kalamár józsef nevét vette fel a zichy -ujfalui uttörő-csapat

vid il cz

170. október 3.

kalamár józsefnek az 1956-os ellenforradalom egyik feje megyei születésű mártírjának nevét vette fel szombati ünnepélyes csapatgyűlésén a zichyujfalui uttörőcsapat. ebből az alkalomból avatták fel az új korszerű uttörőházat is. ahol könyvtár, szakköri helyiségek, játékszobák szolgálják a pajtások szabadidejének hasznos eltöltését. az új létesítményt tózsér lászló, a gárdonyi nagyközségi tanács vb elnöke adta át rendeltetésének./mti/

-. -

bb. 31. egy pályázat nyomán: száznál több régészeti lelőhelyet jelentettek be a pécsi janus pannonius muzeum-nak

vid il/cz

1970. október 3.

az 1970. évi muzeumi hónap alkalmából a pécsi janus pannonius muzeum, - ,mentsük meg pusztuló régészeti emlékeinket,, címmel - pályázatot hirdetett a történelmi múltunk iránt érdeklődő emberek számára. a pályázat azt a célt tűzte ki, hogy minél több eddig ismeretlen régészeti lelőhelyet kutassanak fel pécs és baranya területén, s erről értesítsék a muzeumot. a hazánkban egyedülálló kezdeményezés meglepően nagy sikert aratott: száznál több régészeti lelőhelyet térképeztek fel és küldtek be a pályázók a janus pannonius muzeum régészeti osztályára., s ami a legörvendetesebb, ezek többsége ismeretlen volt mostanáig a szakemberek előtt csak a falvakban élő öregek őrizték szájhagyomány útján az emléküket. a legfontosabb-értékes lelettel - kecsgető - lelőhelyeket még október folyamán a helyszínen azonosítják a régészek és ha szükséges nyomban megkezdik a feltárásukat vagy megóvásukat. a legsikeresebb pályázókat a janus pannonius muzeum igazgatóság ünnepélyes keretek között díjazza megjutalmazza./mti/

-. -

12.30/11 Hc 134f

- 20 -

bb. 34. meggyorsult az őszi munka borsodban

vid il cz

1970. október 3.

a kedvező időjárást kihasználva, meggyorsult az őszi munka a borsodi szántóföldeken. megközelítően harmincezer holdról takarították be a kapásokat az ország legészakibb szántóföldjein. a több mint hetvenezer holdnyi kukoricából még csak tízezer holdon törték le a csöveket. a gyorsabb munkának azonban határt szab, hogy a hernád- és a sajtó völgyében csak úgy mint ajjellegzetesen „kukoricatermő,, övezethez számító mezőkövesd-i járásban és a bodrogközben a termés még nem érett be.

a kedvező időjárást kihasználva meggyorsult az őszi vetése. több mint ezer traktor szánt, s már kilencvenezer holdat készítették elő. különösen a miskolci és a szerencsi járásban értek el jó előrehaladást. a borsodi lejtős területek jelegzetes őszi kalászosának az őszi árpának vetését azencsi valamint az ózdi járásban befejezték. a legnagyobb erőt most az őszi buzára fordítják. étkezési buzából megközelítően huszezer holdon került a földre a vetőmag. ezzel együtt huszonötezer hold fölé emelkedett az őszi kalászosokkal elvetett terület. ez csaknem husz százaléka az ősszel elvetendő területnek./mti/

-. -

bb. 35. a tavalyinak század része

vid il cz

1970. október 3.

a vasuti kocsi tartózkodás, a kocsiállás miatt fiztendő bírság szempontjából a szeptember ötszörte jobb volt az augusztusnál a dunai vasműben. a vasmű szállítási gyárrészlege és a máv. állomás szombaton egyeztetett adataiból ugyanis kiderült, hogy a kocsitartózkodás miatti bírság egészen minimális mindössze 9448 forint. a kocsiállást szeptemberben rendkívül alacsonyra sikerült lecsökkenteni. naponta átlagosan tízezer tonna alapanyag érkezett a kohászati nagyüzembe, onnan pedig száznyolcvankétszáz kohászati termékkel rakott vagon - legtöbbit irányvonatokban - indítottak az ország különböző részeibe, vagy külföldre.
/folyt.köv./

- 21 -

12.37/11 Hc 134f

bb. 35. / a tavalyinak ... folyt./ il

a kiváló eredményt a jó szervezés hozta. de része van annak is, hogy egyenletesebben érkeztek a szállítmányok. a szállító gyárrésleg rakodó munkásai nem tudtak megbirkózni a feladattal, az üzemek alkalmi rakodó brigádjai segítettek. a javulás nagymértékére jellemző, hogy amíg 1969. szeptemberében a régi, alacsony bírsággal, majdnem 900 000 forint volt a kocsiartozkodás utáni büntetés, addig most a hatszorosára emelt bírsággal a tavaly szeptemberének körülbelül századrésze lesz csak a büntetés. /mti/

--

bb. 36. dr. José Figueres Ferrer,

mné/il fz

1970. október 3.

a costa rica köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet Losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének costa rica nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért. gonzalo facio segreda külügyminiszter ugyancsak táviratban mondott köszönetet péter jános külügyminiszternek. /mti/

--

bb. 37. új magyar nagykövet conakryban

mné/il cz

1970. október 3.

az elnöki tanács gogolyák gusztáv nagykövetet érdemei elismerése mellett felmentette hazánk conakry-i nagykövetségének vezetésére kapott megbízása alól. egyidejűleg megbízta sztankovics imre rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet a magyar népköztársaság conakry-i nagykövetségének vezetésével. /mti/

--

12.40/il 4c 1345

- 22 -

bb. 38. Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke

mné/il cz

1970. október 3.

és fock jení, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke fogadta molnár lászlót, a magyar népköztársaság új marokkói nagykövetét aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

--

bb. 29. kereskedelmi jogászok értekezlete

1 kf/kf/il cz

1970. október 3.

október 1-3. között siófokon tanácskoztak a belkereskedelmi minisztérium ágazati irányítása alá tartozó állami és szövetkezeti vállalatok jogtanácsosai. a szombaton befejeződött munkaértekezleten elsősorban a belkereskedelem jogászainak megváltozott teendőiről, a következő időszak legfontosabb feladatairól esett szó. az eszmecserében azokat a jogi lehetőségeket keresték, amelyekkel elősegíthetik a kereskedelempolitikai célok megvalósítását.

a gazdaságirányítás új rendszerében a kereskedelmi munka hatékonyság az árukapcsolatok új formái kerültek előtérbe, s ezzel kapcsolatban sokat tehetnek a jogtanácsosok. megnövekedett feladatok az árualap megteremtésében, az árubeszerzés optimális jogi formáinak kialakításában.

a forgalom ma már nem nélkülözheti a jogászok közreműködését, ők adhatnak hasznos tanácsokat arra, mikor, milyen tartalommal előnyös szállítási szerződést kötni, mikor indokolt és kedvező a raktári vétel, vagy a bizományosi megállapodás stb. előadás hangzott el arról is, hogy a fejlesztési eszközök átengedéséről és csoportos felhasználásáról szóló új jogszabályok hogyan alkalmazhatók a belkereskedelmi ágazatban.

a munkaértekezleten a jogászok a kereskedelem olyan gyakorlati kérdéseiben is kicserélték tapasztalataikat mint az anyagi felelősség és minőségvédelem, a garancia és a nyitvatartás a vásárlói érdek és a társadalmi tulajdon védelme stb. /folyt.köv./

- 23 -

13.58/il 4c 1420

bb. 29./ kereskedelmi ... folyt./ 11

a tanácskozás leszögezte: a gazdaságirányítás jelenlegi rendszerében nemcsak a jogvitás ügyek intézése a bíróság és a döntő bizottságok előtti vállalati képviselő a kereskedelmi jogász feladata, tevékenyen részt kell vállalnia szövetkezete, vállalata egész munkájából./mti/

--

bb. 39. szuszubguni, nadugi, imeriti - gruz sajtok szécsényből

vid 11 cz

1970. október 3.

két és fél mázsa gruz sajtot szállítottak szécsényből a budapest szálló szombaton megnyílt gasztronómiai bemutatójára. a speciális gruz sajt készítmények gyártását a szécsényi tejüzemben szergej grigorjevics cíloszanyi, a gruziai szamtredia tejüzemének főmérnöke irányította.

hárfomféle sajtot készítettek: a szulguni a kaskaválra, az ordasajt, ha a speciális egyébként világhírű sajtok a gruz konyha ünnepi hetén tetszést aratnak, a szécsényi tejüzem képes gyártásukra. a gruz főmérnök ugyanis nem rejtette véka alá a készítmények titkát, nemcsak részt vett a mintaszállítmány előállításában, de a recepteket a legnagyobb részletességgel a szécsényiek rendelkezésre bocsátotta./mti/

ismeriti a magyar sport sajtja emlékeztet, a nadugi voltaképpen ordasajt,

--

embargo: 19.00 óráig!

bb. 43. országgyűlési küldöttség utazik Lengyelországba

11 cz

1970. október 3.

a Lengyel népköztársaság szejm-je elnökségének meghívására október 5-én baráti, hivatalos látogatásra magyar országgyűlési küldöttség utazik Lengyelországba. a küldöttséget kállai gyula az mszmp politikai bizottságának tagja az országgyűlés elnöke vezeti./mti/

--

- 24 -

12.50/11 4c 1920

bb. 40./ időjárásjelentés

11 cz

1970. október 3.

a meteorológiai intézet jelenti október 3-án 13 órakor változékony idő

az óceánról áramló különböző hőmérsékletű és nedvesség-tartalmu léghullámok nagy sebességgel vonulnak európa középső, majd keleti részei fölé. így európa-szerte változékony időjárás uralkodik. skfelé esik az eső, helyenként viharos szelek fujnak. a hőmérséklet délnyugat-európában magasabb, máshol alacsonyabb az évszaknak megfelelő értéknél. a kárpát medence időjárása vasárnap is változékony marad.

házánkban pénteken változóan felhős idő volt. a tartósan felhős helyeken napközben sem mértek 11-13 foknál magasabb hőmérsékletet. azokon a helyeken azonban ahol 6-8 órán keresztül sütött a nap 16-18 fok legmagasabb hőmérséklet alakult ki. ország-szerte esett az eső. egy-két helyen zivatar is keletkezett. ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége általában nem érte el a 10 mm-t, de szigetváron, siklóson és tiszabecsen 11, galyatetőn pedig 20 mm-t mértek. hajnalra általában 6-10 fokra hűlt le a levegő. délelőtt ország-szerte felhős idő volt. néhány helyről kisebb esőt jelentettek. az északnyugati szél helyenként megélénkült. 11 órára is csak 9-14 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 12,6 fok volt, a sokévi átlagnál 2 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 12 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 755 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás vasárnap estig: ma felszakadozó felhőzet, vasárnap felhőátvonulások, többfelé újabb eső, egy-két helyen esetleg zivatar. mérsékelt napközben megerősödő északnyugati szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-9, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 12-16 fok között.

a duna vizállása 208 cm./mti/

--

13.00/11

- 25 -

M 7 515

bb. 41. a textiliipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

mné/il cz

1970. október 3.

a munka vörös-zászló érdemrenddel kitüntetett nyugállományba vonuló tóth annát a textilmunkások érdekében kifejtett hosszú évtizedes munkásságának elismerése mellett saját kérésére tekintettel egészségi állapotára felmentette a textiliipari dolgozók szakszervezetének főtitkári tisztsége alól, s egyben megválasztotta a textiliipari dolgozók szakszervezetének alelnökévé. a főtitkári teendők ellátásával - a szakszervezet kongresszusáig - apró józsef titkárt bízta meg./mt1/

.-.

bb. 44. dorogi imre festőművész gyűjteményes kiállítása szegedn

vid ká/il cz

1970. október 3.

dr. pogány ö. gábor a magyar nemzeti galéria főigazgatója szombaton a szegedi képtárban megnyitotta dorogi imre festőművész gyűjteményes kiállítást. a művész 127 tempera és olajfestményét mutatják be a közönségnek. a idős szegedi alkotó tulajdonképpén a tisztát, a tisztai halászok, a szegedi, tápéi emberek életét ábráolja képein./mt1/

.-.

bb. 42. meghalt farkas sándor

1 l cz

1970. október 3.

farkas sándor elvtárs a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem tanszékvezető egyetemi tanára, a hazafias népfront budapesti bizottságának tagja szeptember 30-án kedden 63 éves korában váratlanul elhunyt.
/folyt.köv./
13.05/11

- 26 -

o

M 1515

bb. 42. / meghalt ... folyt./ 11

a munkásmozgalomban 1927 óta vett részt, 1928-tól tagja a pártnak. 1929-től a kimsz-ben dolgozott az illegális harc különböző területein. 1931-től a kommunista középiskolás és főiskolás diákmozgalom ivnyítója volt. 1932-33-ban bécsben az illegális pártszerv tagjként tevékenykedett. több ízben volt mozgalmi tevékenységéért letartóztatva.

a felszabadulás után a pécsi és a budapesti központi pártiskola szervezőjeként, tanáraként és vezetőjeként dolgozott. 1949-től a párt k. v. agit.-prop. osztályán majd a szabad nép szerkesztőségében dolgozott. ezután 1952-től 1954-ig az oktatásügyi minisztérium osztályvezetőjeként, később pedig a budapesti orvostudományi egyetem tanszékvezetőjeként uttoró munkát végzett a marxizmus-leninizmus egyetemi oktatása terén. 1957 óta ez irányú tevékenységét haláláig a marx károly közgazdaságtudományi egyetem tanszékvezetőjeként fejtette ki.

farkas elvtárs fáradhatatlan kitartással és lelkesedéssel végezte sokirányú hivatásbeli és társadalmi munkáját. e közben jelentőstudományos publikációs tevékenységet folytatott. mintaképe volt a szerény, odaadón önmagát egészségét sohasem kímélő kommunista közéleti embernek. a szocialista hazáért érdemrenddel és számos kormánykitüntetéssel ismerték el harcos tevékenységét.

temetése 10-n, szombaton 11.30 órakor lesz a farkasréti temetőben.

magyar szocialista munkáspárt budapesti bizottsága.

magyar partizán szövetség

hazafias népfront budapesti bizottsága

művelődésügyi minisztérium

marx károly közgazdaságtudományi egyetem./mt1/

.-.

- 27 -

13.10/11

M 1500

bb. 45. bartók levelei

mné/11 cz

1970. október 3.

a napokban kerül a könyvesboltokba demény jános, bartók levelei című angol-, nyelvű kötet. a gyűjtemény, amely az eddig megjelent kiadványok közül a legteljesebb, a corvina kiadó ünnepi kiadványa a bartók évforduló tiszteletére. a mintegy 450 levelet- és dokumentumot magába foglaló könyv számos olyan anyagot is közread, amelyek demény jános legújabb kutatásai eredményeként láttak napvilágot.

az ünnepi kötet terjesztésére angliában a faber and faber az egyesült államok területén pedig anew york-i st. martin press vállalkozott./mti/

--

bb. 46. magyar delegáció utazott a bagdadi vásárra

k sz/mné/11 cz

1970. október 3.

az iraki kormány meghívására czeitler sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével szombaton magyar küldöttség utazott a bagdadi nemzetközi vásárra.

a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. ott volt tawfik al-momin, az iraki köztársaság budapesti nagykövete. a vásáron a magyar vállalatok közül amögürt járművek, a chemolimpex vegyicikkek bemutatásával vesz részt./mti/

--

bb. 47. hazánkba érkezett a szudáni mezőgazdasági miniszter

k sb/mné/11 cz

1970. október 3.

szombaton budapestre érkezett ali al-thom szudáni mezőgazdasági miniszter. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese, továbbá a mém és a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa./mti/

--

- 28 -

13.15/11

NA-1525

bb. 48. fekete péntek a baranyai országutakon

vid ká/11 cz

1970. október 3.

súlyos közlekedési baleset történt baranyában pénteken este. pálinkás lajos 36 éves gépkocsivezető, a 12-es akóv társasgép-kosijával a pécserről mohács felé vezető úton negyven-ötven, zömében munkából hazatérő utast szállított. a 16-as kilométerkőnél mintegy huszonöt méter távolságból lovaskocsit észlelt, fékezett és eközben a vizes csuszos úton járművével nekiütközött a vele szembe jövő sörgyári tartálykocsinak, amelyet nagy ferenc 26 éves gépkocsivezető vezetett. az összeütközés következtében az autóbusz utasai közül bella andrás 54 éves segédmunkás, lánycsóki lakos a helyszínen életét veszítette, molnár lászló 27 éves segédmunkás, lánycsóki lakos a pécsi urológiai klinikán röviddel a beszállítás után belehalt sérüléseibe. tizenkét szemlyt a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérülésekkel a pécsi orvostudományi egyetem klinikájára szállítottak. az autóbuszban 40 000 forint, a tartálykocsiban 30 000 forint kár keletkezett.

a baleset körülményeinek megállapítására vizsgálat indult.

x x x

negyed órával a mohácsi országuton történt baleset után villányban gergics antal 39 éves motortatóvezető a villányi szőlők irányából a község belterülete felé ittás állapotban közlekedett. a petőfi utca kereszteződésénél az árokba hajtott és felborult. gergics antal a helyszínen belahlt sérüléseibe.

ugyancsak pénteken este kiss lászló 20 éves lakatos drávaszabolcsi lakos motorkerékpárjával a község főutóján összeütközött a vele szemben kivilágítatlanul közlekedő kerékpáros hanics zsigmond 70 éves drávaszabolcsi lakossal. a baleset következtében hanics zsigmind a helyszínen meghalt. kiss lászló nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedett./mti/

--

13.25/11

- 29 -

NA-1525

bb. 49. a gemenci szarvasbögés fináléja - csanem félszáz érmes trófea

vid ká/il c

1970. október 3.

végéhez ért a gímszarvasok nászidőszaka a gemenci állami erdő és vadgazdaságban. már csak elvétve hallatszik néhány szarvasbika „utóbögése”, az idei vadászati idénben mintegy 70 szarvasbikát ejtettek el gemencen, s 15 aranyérmes, 30 ezüst- és bronzérmes trófeát zsákmányoltak.

a duna hullámterének erdőségeiben az idén gyengébb volt a szarvasbikák „agancsfelrakása”, mint az előzőekben. az agancsok fejlődését az elmúlt hosszú havas télen kívül az ár víz is befolyásolta, amely elmosta a vadtakarmány földeket.

a vadgazdaságban most a selejtező vadászat van soron, 50 selejtbikát továbbá mintegy 500 selejtsutát lőnek ki. /mti/

--

bb. 50. rendőrségi hírek

il cz

1970. október 3.

az újpesti rakparton a dráva utcával szemben leszakadt és a dunába zuhant egy aköv tehergépkocsi pótkocsija, melyet a tűzoltók emeltek ki avizből. személyben sérülés nem történt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

x x x

a 7. kerületben a Lenin krt 41. szám alatti lakásukban gázmérgezés következtében pénteken holtan találták szekeres pál 64 éves nyugdíjast és feleségét 72 éves eltartottat. a baleset következményének vizsgálata folyamatban van. /mti/

--

13.35/il

- 30 -

NA 1525

u

bb. 51. börtönben a templomfosztogató

vid ká/il cz

1970. október 3.

bánfi györgy huszonegy éves miskolci lakos motorkerékpárt szeretett volna vásárolni, de nem volt elegendő pénze. elhatározta, hogy a még hiányzó összeget lopással szerzi meg.

első betörését a diósgyőri bartók béla művelődési házban kísérelte meg. a művelődési ház mellékhelyiségében elbujva várta meg a zárórát. itt azonban nem jutott pénzhez. júniusban rakaca községbe „látogatott”, ahol a görög katolikus templomot szemrevételezte. miután a feltételeket kedvezőnek ítélte, néhány nappal később a sekrestye ajtaját felfeszítve behatolt a templomba, ahonnan több mint tizenkilencezer forint értékben husz egyházi szertartáshoz használt kegytárgyat lopott el. miskolcon ezután még egy betörést követett el, amikor az egyházi tárgyakat egy használt holmikat árusító kiskereskedőnél értékesíteni akarta, annak feljelentésére a rendőrség bánfit letartoztatta.

a miskolci járásbíróság bánfi györgyöt egy évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte, a közügyektől 3 évre eltiltotta. /mti/

--

bb. 52. budapesti közlekedési balesetek

il cz

1970. október 3.

a 14. kerületben a kerepesi ut 74. szám előtt joba ferenc 14 éves ipari tanuló budapesti lakos szabálytalan helyen figyelmen kívül ment át és egy személyautó ütötte el. a fiút súlyos sérüléssel vitték kórházba a mentők.

x x x

/folyt.köv./
13.40/il

- 31.

NA 1520

bb. 52./ budapesti ... folyt./ 11

214. kerületben az erzsébet királyné ut és a fűrészes utca kereszteződésénél botlik ferencné 58 éves nyugdíjas budapesti lakos szabálytalan helyen körültekintés nélkül ment át és elütötte egy személyautó. a súlyosan megsérült asszonyt kórházba szállították.

x x x

10. kerületben a könyves kálmán krt. és a z elnök utca kereszteződésénél hajnal imre 37 éves fűrészes, budapesti lakos motorkerékpárjával szabálytalan kanyarodás közben összeköcsözött egy taxival. a baleset következtében a motorkerékpárvezetője súlyosan megsérült, kórházba szállították./mti/

-.-

bb. 53. a leningrádi ermitázs világhírű rajzai a szépművészeti muzeumban

t fe/se/11 cz

1970. október 3.

a világhírű leningrádi ermitázs gazdag grafikai gyűjteményéből 120 páratlan művészi értékű rajzot mutat be az a kiállítás amelyet szombaton nyitottak meg ünnepélyes keretek között a szépművészeti muzeumban.

a legfontosabb leningrádi rajzok a brüsszeli kobentzl gyűjteményből származnak, amely 1768 -ban került vétel útján az ermitázsba. az azóta eltelt két évszázad alatt az ermitázs rajzgyűjteménye még rendkívül sok értékes lappal gazdagodott. a budapestben most látható anyagot úgy állították össze, hogy abban lehetőség olyan mesterek alkotásai is szerepeljenek, akiknek rajzművészete nálunk vagy egyáltalában nincsen, vagy pedig kevésbé van képviselve.

/folyt.köv./
13.45/11

- 32 -

14.1545

bb. 53./ a leningrádi ... folyt./ 11

hantos jános a fővárosi tanács vb elnökhelyetese ünnepi megnyitó beszédében kiemelte: külön öröm számunkra, hogy a budapesti művészeti hetek keretében immáron másodszor üdvözölhetjük fővárosunkban az ermitázs jelentkezését. két évvel ezelőtt francia mesterek műveit kaptuk az ermitázsból, most pedig gazdag grafikai anyagából kapunk izelítőt. rámutatott arra, hogy a kiállítás anyagának válogatása rendkívül érdekes: bepillantást enged az olasz a francia, a flamand a holland és a német iskola kiemelkedő képviselőinek műhelyébe. a jól ismert nagy mesterek tanulmányai mintegy jelzik a remekművek születését. aki többet akar kapni a kész mű élvezeténél aki az előzmények után is érdeklődik, annak rengeteg titkot a mesterség rejtett finomságait tárja fel az ermitázs 120 rajza. ahogyan tintoretto szent lőrinc sajátos testhelyzetét illetve mozgását rögzíti, ahogyan tiepolo madonnája és van dyck szent család vázlata a kompozíciók születését jelzik, és ahogyan rembrandt jellemzi a színész alakját, mind mind egy külön világ, amely nem csupán az ábrázolt téma megközelítési módjára utal, hanem elárulja az alkotót gy kicsit bemutatja magát a mestert.

az ismeretszerzés és a művészi élmény egyidejű ajándékát nyújtja a leningrádi ermitázs legszebb rajzaiból válogatott kiállítás. több olyan rajz is látható a tárlaton, amely eddig csak az ermitázsban volt hozzáférhető. ilyen meglepetést ígér a nézőnek a tájképfestő rubens ,,bemutatkozása,,.

b. pjotrovcszkij az ermitázs főigazgatója beszédében hangsúlyozta, hogy a leningrádban bemutatott budapesti spanyol gyűjtemény viszonzásaként került megrendezésre a csere-kiállítás, s annak a reményének adott kifejezést, hogy a tárlatok kölcsönös megrendezése tovább mélyíti a két világhírű intézmény közötti gyümölcsöző együttműködést. hálás szavakkal mondott köszönetet a kiállítás gondos megrendezéséért.

az ünnepi megnyitó közönsége, - amelynek soraiban megjelentek a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézetének vezető munkatársai, valamint a szovjetunió budapesti nagykövetségének képviselői - ezután megtekintette a kiállítást./mti/

-.-

13.55/11

- 33 -

14.1545

bb. 54. súlyosbodott az őszi munkák gondja békés megyében - rendkívüli intézkedések a buzavetés befejezéséért

vid ká/il cz

1970. október 3.

tovább súlyosbodott az őszi munkák gondja - állapította meg a békés megyei mezőgazdasági operatív bizottság szombati délelőtti ülésén az utóbbi napokban eső itélte kényszerpihenőre a traktorosokat, a hideg időjárás pedig tovább késlelteti a kukorica érését. a buzavetést vetőmag és a kellően előkészített terület hiánya gátolja, az elmúlt év hasonló időszakában naponként tíz ezer holdon vetettek el a búzát most két hét alatt összesen husz ezer holdon került földbe a mag.

a rendkívüli időjárás rendkívüli intézkedéseket követel. a legfőbb feladat az őszi buza elvetése, ezért minden egyéb munkafolyamatot ennek rendelnek alá.

éjjeli és nyújtott műszakokat szerveznek trykaktorra ültetnek mindenkit, aki a vezetéshez ért. a talajelőkészítés-különösen a belvizjárta szikes talajokon igen nehéz csak több gépi munkafolyamattal lehet megfelelő magágyat készíteni. ennek ellenére a minőségéből nem engednek.

megyeszerte feülvizsgálják az őszi munkák ütemtervét, munkagép és táblaátcsoportosításokkal gyorsítják a vetést./mti/

--

bb. 57. „bezárt,, a diósgyőri vár

vid ká/il cz

1970. október 3.

szombaton „bezárták,, a diósgyőri várat. a ideiglenes zárvaratás tavaszig tart. a téli hónapokban mintegy másfél millió forintos költséggel a helyreállított tornyok szobáiban valamint a rondellában felszerelik a rejtett világítást.

/folyt.köv./

14.00/il

NF 15⁰⁰

- 34 -

bb. 57. / „bezárt,, ... folyt./ il

a toronyszobákban amelyek nagy Lajos idejében királyi lakóhelyül szolgáltak, a vár történetét bemutató kiállítást rendeznek be. itt kapnak helyet többek között az egy évtizeden át végzett ásatások során napfényre került emlékek: elefántcsontból készült evőeszközök, kristálypoharak.

a nagyméretű rondellában, az egykori „ágyu állásban,, vetítőberendezést szerelnek fel. a látogatóknak színes kisfilmen, valamint diapozitívekkel mutatják be a diósgyőri vár hajdani fénykorát, a helyreállítás és feltárás egyes szakaszait./mti/

--

bb 67. erdélyi jánosról nevezték el a sárospataki rákóczi vár új kiállítási termét

vid/ká/um cz

1970. október 3.

szombaton délután új kiállítási termet adtak át a sárospataki rákóczi vármuzeumban. a perényi-palota alatti boltíves alagsort az országos műemlékfelügyelőség az eredeti terveknek megfelelően helyreállította, és a huszonöt méter hosszú teremben helyezik majd el a zempléni tájakon gyűjtött gazdag néprajzi anyagot. az új kiállítótermet erdélyi jánosról, a magyar folklórtudomány megalapozójáról nevezték el. a terem-avató ünnepségen megjelentek a híres pataki kollégium egykori tanárának, erdélyi jánosnak rokonai is. az új helyiségben - amíg a végleges néprajzi gyűjteményt elhelyezik - ismeretterjesztő előadásokat, filmvetítéseket és időszakos kiállításokat rendeznek. /mti/

--

bb 55. befejeződtek a magyar-boliviai gazdasági tárgyalások

t sz/mné/um cz

1970. október 3.

a hét elején budapestre érkezett antonio sanchez de lozada, bolíviai pénzügyminiszter és oscar vega lopez, a bolíviai központibank elnöke szombaton befejezte budapesti tárgyalásait. a minisztert és a központi bank elnökét itt tartózkodása során hivatalában fogadta focok jend, a minisztertanács elnöke, a megbeszélésen jelen volt vályi péter pénzügyminiszter, péter jános külügyminiszter és dr. lászló andor államtitkár, a magyar nemzeti bank elnöke.

/folyt.köv./

14.45/um

NF 16²⁰

- 35 -

bb 55. /befejeztek afolyt./um

a bolíviai pénzügyminiszter és a központi bank elnöke a két ország kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatait érintő kérdésekről tárgyalásokat folytatott vályi péter pénzügyminiszterrel, dr. lászló andor államtitkárral, a magyar nemzeti bank elnökével és dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettesével.

a bolíviai pénzügyminiszter találkozott dr. szekér gyulával, a nehézipari miniszter első helyettesével és dr. kovács istvánal, a kohó-és gépipari miniszter első helyettesével.

a megbeszéléseken eszmecsere folyt arról, hogy a gazdasági élet mely területein van lehetőség a két ország gazdasági együttműködésének fejlesztésére. egyet értettek abban, hogy szakértői szinten tovább folytatódjék az együttműködés konkrét lehetőségeinek vizsgálata.

egyidejűleg aláírták a magyar nemzeti bank és a bolíviai központi bank megállapodását a májusban la pazban létrehozott magyar-bolíviai kereskedelmi és fizetési megállapodást végrehajtásának szabályozásáról.

x x x

a bolíviai pénzügyminiszter szántó ilonának, az mti munkatársának adott nyilatkozatában a következőket mondotta:

- vályi péter pénzügyminiszterrel folytathattuk a májusi bolíviai látogatásakor megkezdett tárgyalásokat és alkalmunk nyílt arra is, hogy kormány szinten megvizsgáljuk országaink gazdasági kapcsolatai bővítésének lehetőségeit. ez számunkra is hasznos volt, mert a bolíviai gazdasági körökben még kevésbé ismertek a szocialista országok. rövid itt tartózkodásunk alatt áttekintést nyerhettünk azokról a lehetőségekről, amelyek nemcsak a kereskedelemben, hanem közös vállalkozások létrehozásában is fennállnak.

- bolívia gazdasága az utóbbi években gyors átalakuláson ment át és most kezdődő évtizedben is nagy perspektívák állnak előtte. 1960-ban az ország exportjának 90 százalékát az ásványi anyagok adták, s ennek 80 százaléka volt az ón. a bányatermékek exportjában jelenleg 55 százalékot képvisel az ón, mint bolívia hagyományos kivitelű cikke, amelynek termelése ezalatt az idő alatt az érc tartalmat figyelembe véve 24.000 tonnáról 30.000 tonnára növekedett.

/folyt.köv./

15.50/um

NY 16²⁵

- 36 -

um
bb 55. /befejeződtek2.folyt./um

nagymértékben fokozódott a wolfram, antimon és kisebb arányokban nőtt az ólom, züst, horgany kitermelése is. további fontos feladatunk a petrokémiai ipar létrehozása, a koházat fejlesztése és az ehhez kapcsolódó egész sor kiegészítő ágazat létrehozása. tekintettel arra, hogy magyarországnak nagy tapasztalatai vannak az iparfejlesztésben, elsősorban a bányászatban jöhetnek számításba vegyesvállalkozások, de más ágazat is jól hasznosíthatja a magyar gépiberendezéseket. ugyanakkor lehetőség van arra, hogy bolívia ásványi kincseiből mind nagyobb mennyiséget dolgozzanak fel a magyar üzemek is. bolívia szívesen fogadja a szocialista országoknak azokat a kezdeményezéseit, amelyek iparának fejlesztéséhez, gazdasági függetlenségének fokozásához hozzájárulnak. a magyarországi lehetőségek realizálására a következő hónapokban több delegáció-cserére kerül sor.

x x x

a bolíviai pénzügyminiszter és a bolíviai központi bank elnöke szombaton elutazott budapestre./mti/

bb 56. átadták a z ország legnagyobb vidéki áruházát miskolcon
vid/ká/um cz 1970. október 3.

szombaton miskolcon tarján istván, a centrum áruházak vezérigazgatója átadta az ország legnagyobb vidéki áruházát. a hatvan-kétmillió forintos beruházás felhasználásával épült új háromszintes áruházban ötezer négyzetméternyi eladóteret alakítottak ki, ahol az önkiszolgáló és önkiválasztó rendszernek megfelelően a legkorszerűbb osztrák és hazai gyártmányú berendezéseket helyezték el. az épület földszintjét és első emeletét a szovjetunióból vásárolt mozgólépcsővel kötötték össze és az eladói terek között számos szolgáltató - harsnyaszemfelszedő, órajavitó stb. - részleget is felállítottak. az épület belső terét másfélezer fénycső világítja meg, a forgalmat hatvan pénztárgéppel gyorultják és a vásárlók kényelmére alkoholmentes büfét is létesítettek. az új áruház áruészletének értéke meghaladja a hatvanöt millió forintot és éves forgalmát háromszáztötven millió forintra tervezik.

az áruház megnyitó ünnepségén megjelent dr. bodnár ferenc, a borsod megyei pártbizottság első titkára, dr. papp lajos, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke, dr. ladányi józsef, a borsod megyei és dr. fekete lászló a miskolc városi tanács vb. elnöke. ott voltak az ünnepségen az új áruház tervezői, építői, valamint jugoszlávia, csehszlovákia és a német demokratikus köztársaság áruházainak képviselői./mti/

16.00/um

- 37 -

NY 16³⁰

bb 58. Lengyel népművészeti kiállítás a nemzeti galériában

t fe/pv-ju -cz

1970. október 3.

a gazdag lengyel népművészetből ad izelítőt az a kiállítás, amelyet a krakkói néprajzi muzeum és a budapesti néprajzi muzeum közös rendezésében mutat be a nemzeti galériában.

a szombaton megnyílt tárlaton edward waligóra, a krakkói néprajzi muzeum igazgatója ünnepi beszédében a többi között hangsúlyozta: a kiállítással azt a célt szeretnék elérni, hogy az itt bemutatott tárgyak megismertessék a magyar közönséget a lengyel falvak, tájegységek művészi alkotótevékenységével, s hogy ráirányítsák a figyelmet a magyar és a lengyel népi műveltség érintkezési pontjaira. a lengyel népkulturában ez mindenképp a népviseletek terén szembeötlő, kiváltképp dél-Lengyelországban, ahol a népi viseleteken számos magyar motívum is feltehető. a kiállítás azonban természetesen a lengyel népművészet sajátos kincsének bemutatására helyezi a hangsúlyt: a tárlaton a látogató megcsodálhatja a gazdagon kivarrott népi öltözékeket, anyag- és kerámiaedényeket, népi motívumokat megelevenítő falfestményeket, ünnepi szertartásoknál használt tárgyakat. felvonultatja a kiállítás a szebbnél szebb szötteket, népi motívumokat tartalmazó, falusi otthonokat díszítő műtárgyakat.

a kiállítás ünnepi megnyitóján részt vett a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető beosztású munkatársa. ott volt tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete, valamint a hazánkban tartózkodó lengyel muzeumi küldöttség. /mt1/

.-

bb 59. francia urbanizációs kiállítás budapesten

pv-ju -cz

1970. október 3.

Szombaton délelőtt ünnepélyes keretek között nyitották meg az iparművészeti muzeum aulájában a párizs tegnap, ma, holnap című kiállítást. az ünnepségen sarkos istván budapest fővárosi tanács a végrehajtó bizottságának elnöke, valamint claude andré debrion a párizsi tanács elnökhelyettese mondott köszöntőbeszédet. jelen volt raymond gastambide franciaország rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint számos külképviselet tagja.

/ folyt. köv. /

16.00/ju

-38-

MA 1635

bb 59. / francia urbanizációs... 1. folyt./-ju

felszólalt a magyarországra látogató francia delegáció képviselőjében párizs prefektusa marcel tiebolt is. a szónok elmondta, hogy budapest immár a 14. európai nagyváros, amelynek megismerkedhet a francia főváros építészeti gondjait, terveit, eredményeit szemléltető bemutatóval. a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a zsúfoltság a zöldövezetek, a közlekedés, a lakásépítés, a parkirozás, a műmlékvédelem és a városrendezés problémái sokban közös vonást mutatnak a magyar fővárosával.

a kiállítás képek, makettek, tervek segítségével ismerteti meg az érdeklődőkkel párizs korszerűsítésének munkálatait. a tárlat egyébként október 4-től 25-ig tart nyitva 10 és 18 óra között.

x x x

a párizs tegnap, ma, holnap tárlatának megnyitójára előtti sajtótájékoztatót tartottak, melyen marcel tiebolt párizs prefektusa számolt be az újságíróknak a korszerű várostelepítés, a modern urbanizáció speciális feladatairól, francia gyakorlatáról, majd válaszolt a feltett kérdésekre. /mt1/

.-

bb 60. a táci gorsiumban nyitották meg a fejer megyei muzeumi hónapot

vid-ju ká -cz

1970. október 3-

hazánk egyik legjelentősebb római kori ásatásának színhelyén, az sló pannóniai provincia hajdani vallási központjában, a táci gorsiumban nyitották meg szombaton délután a fejer megyei muzeumi hónapot. dr. fitz jeno, a fejer megyei muzeumok igazgatója ismertette a megjelentettek a 13. esztendője tartó feltárások legújabb eredményeit. mint elmondotta, az idei ásatási évben folytatták a capitolum feltárását. előkerült a capitolumi templom falának egy része. ebből, s a fl-szinre bukkant különböző feliratokból bebizonyosodott a régészeknek az a feltevése, hogy a gorsium az alsó pannóniai provincia vallási központja volt.

a fejer megyei muzeumi hónap kiemelkedő eseményei közé tartozik a továbbiakban csóhány kálmán kiállítása és a csók istván képtárban megrendezendő hangverseny. /mt1/

.-

16.10/ju

-39-

MA 1635

bb 61. magyar gyermekek a shankar indiai gyermekrajz-pályázat nyertesei között
t fe/mné/um cz

1970. október 3.

ujmehiben 1949 óta minden esztendőben megrendzik a shankar nemzetközi gyermekrajzkiállítást és versenyt. a magyar gyermekek tíz évi rendszeresen vesznek részt a versenyen, s már sok értékes díjat is nyertek. az 1969. december 31-ig be-
küldött anyag értékelésénél ismét több magyar gyermek van a győztesek között. a köztársasági elnök aranyérmét immáron második alkalommal - az elsőt 1968-ban rácz róza keceli tanuló kapta - újból egy magyar kislány, madarász áldikó hajdunánási tanuló nővérek című festményének ítelték oda. huga madarász gyöngyi ugyancsak elnyerte az asszonyok egyikét. külön díjat kapott még nyolc további magyar gyermek: nemcsics imre, szász endre, vavrincez kriszta, kúrtá anikó, budapesti, száfrán éva keceli, lazarevics sarolta és katalin, valamint szabó edit székesfehérvári gyermekek./mti/

bb 62. gerold stahl, a chilei egyetem matematikai professzora

t fe/mné/um cz

1970. október 3.

az eötvös loránd tudományegyetem és az universidad de chile közötti együttműködés alapján budapestre érkezett, s egyhetes magyarországi tartózkodása alatt több előadást tart az elte matematikai tanszékén./mti/

bb 63. mai lengyel és magyar kamaraművek

t fe/mné/um cz

1970. október 3.

hangzanak el azon a hangversenyen, amelyet hétfőn este rendeznek a lengyel kulturában. a műsorban neves fővárosi ének-és hangszeres művészek működnek közre./mti/

16.15/um

M 1700

bb 64. szegedi anikó zongoraművész

t fe/mné/um cz

1970. október 3.

amsterdamba utazott, ahol a holland rádió bartók és schumann műveit veszi fel a magyar zongoraművész tolmácsolásában. a bartók-műveket a holland rádió a bartók jubileumi év programjában sugározza majd./mti/

bb 65. kiállítás vásárosnaményban a beregi konyhaművészetről

vid/ká/um cz

1970. október 3.

a vásárosnaményi tájmuzeumban szombaton megnyílt a beregi konyhaművészetet bemutató kiállítás. hét évszázad használati tárgyai kerültek szemlére, többnyire az ország más táján ismeretlen edények, sütő-főző szközök, amelyekben speciális tájételek készültek. ma csaknem nyolcvan féle burgonya, és harminc féle kukorica ételt ismernek a beregi asszonyok. ezek némelyikét el is készítették a vendégeknek./mti/

bb 66. lottó nyereményjegyzék

mné/um cz

1970. október 3.

a 40. játékhéten öt találatos lottószelvény nem akadt. az egyes osztályokra jutó nyereményösszegek a nyereményilleték levonása után a következők: négy találatos szelvények száma 70 darab, a nyeremény egyenként 48.587 forint, a háromtalálatos szelvények száma 6.266 darab, ezekre egyenként 271 forintot fizetnek, kéttalálatos szelvények darabszáma 153.513 darab, egyenként 14 forintot fizetnek./mti/

bb 68. nyári zivatar somogyban - jégeső kaposvárott

vidöká/um cz

1970. október 3.

szombaton a kora délutáni órákban felhőszakadás zúdult somogy megye észak-nyugati részére, a csurgói, marcali és nagyatádi járásra. kaposvárott villámlás, mennydörgés kíséretében sűrű, babszem nagyságú jégeső verte a határt, sok kárt okozva a szőlőkben, gyümölcsösökben. a nyári zivatar mintegy husz percig tartott./mti/

16.20/um

M 1700

bb 69. debreceni szöttesek kiállításán

vid/-ju ká hgy

1970. október 3.

Szombaton délután Debrecenben a régi múzeumban megnyitották Nyakas Miklósné, a népművészet mesterének szöttek kiállítását, debreceni szötteseinek formakincse, szövés technikája a századfordulóig virágzott népi művészet továbbfejlesztését tükrözi. Nyakas Miklósné szöttesei megtalálhatók nemcsak a művelődési házakban, lakásokban, hanem az olyan reprezentatív vendéglátóhelyeken is, mint a debreceni arany bika vagy a hortobágyi csárda. /mti/

ükk

bb 70. véget ért a szocialista országok űrbiológiai és orvosi értekezlete - szovjet tudós a közös kutatások eredményeiről

i ms/fné-ju hgy

1970. október 3.

Ezen a héten tartotta Budapestén harmadik értekezletét a Szocialista országok űrkutatási egyesülésének, az interkozmosznak orvosi és biológiai munkacsoportja. N.N. Gurovskij professzor, a szovjet küldöttség vezetője, aki hazájában az ezekkel a kérdésekkel foglalkozó munkacsoport tevékenységét is irányítja, nyilatkozott majercsik Sándornak a magyar távirati iroda főmunkatársának.

- értekezleteinken évről-évre beszámolunk a közös kutatási témákban elért eredményekről és meghatározzuk a következő év programját. első ízben most Budapestén állapodtunk meg hosszabb lejáratú, 1975-ig szóló gyűttműködési tervben. a szervezeti jellegű megbeszéléseken kívül tudományos tanácskozást is folytatunk.

- a tanácskozáson beszámolóik hangzottak el a sugárbiológia, a kozmikus élettan és az űrhajósokat a világűrben érhető sugárbántalmak elleni védekezés terén elért eredményekről. a sugárbiológiai kutatásokban a magyar kutatók különösen értékes eredményeket értek el. hosszabb ideje foglalkozunk az élő ember tulajdonságait utánozó ugynevezett fantomok kidolgozásával, abból a célból, hogy élő ember veszélyeztetése nélkül mérhessük a kozmikus sugárzásnak az emberi szervezetre gyakorolt hatásait. a kidolgozott fantom méreteiben az ugynevezett európai standard embernek felel meg. a magyar kutatók megoldották azt a rendkívül fontos és nehéz problémát, amelynek eredményeképpen a fantomot olyan anyagokból tudják összeállítani, hogy tulajdonságai teljesen egyeznek az emberi test szövetivel és így hü képet kaphatunk majd a jövőben a kozmikus sugárzás hatásairól.

/folyt. köv./

17.15/ju

-42-

NA 1805

bb 70. / véget ért... 1. folyt./-ju

- egy másik komplex téma - ebben a szovjet kutatók a magyarokon kívül főleg bulgár és csehszlovák kutatókkal működnek együtt, - az a nagyszabású állatkísérletsorozat, amelyben az űrrepüléshez hasonló körülmények között vizsgáljuk a hosszantartó, de aránylag kisadagu besugárzás hatását. a szovjetunióban három évvel ezelőtt kezdődtek meg ezek a kísérletek, háromszáz kutya azóta már sokszor megismételt tartós besugárzásával. ez a kisadagu tartós gamma-sugárzás pontosan megfelel annak a kozmikus sugárzásnak, amely a világűrben földkörüli pályán haladó űrhajósokat éri, beleértve a napkitörések és a galaktikus sugárzások okozta ingadozásokat is.

- nagyon érdekes volt Lengyel tudósok beszámolója a csökkent oxigénellátás és a túlterhelés közötti összefüggésről. ilyen problémák nemcsak az űrrepülés közben, hanem a földön is, például sportolás közben és más alkalmakkor is adódhatnak. hasonlóképpen kutatjuk az ugynevezett hypodinamika, vagyis a túlkeves mozgás hatását. az a tapasztalat ugyanis, hogy a szűk űrkabinban kuporgó űrhajósok mozgás hiányában bizonyos idő múlva erőtlenné válnak. egész sor kutató keresi az ennek ellensúlyozására alkalmas rendszereket.

- szovjet részről első ízben ezen a tanácskozáson adtunk számot szevaszjanov és nyikolajev űrutazásának orvosi-biológiai tapasztalatairól. már felbocsátásuk előtt is tudtuk, hogy a súlytalanság, majd a földhöz közeledve a nehézségi erő hatása komolya adaptációs, alkalmazkodási feladatok elé állítja az űrhajósokat. a súlytalanság állapotát viszonylag hamar megszokják. a readaptáció, vagyis a földi körülményekhez való újra alkalmazkodás azonban sokkal nagyobb problémának bizonyult, mint feltételeztük. olyan komplex módszerek kidolgozásán fáradozunk, amelyek részben fizikai eszközökkel, részben gyógyszerekkel, részben bizonyos munkarendszerekkel a minimumra csökkentik a földre visszatéréskor jelentkező nehézségeket.

- a harmadik problémakör, amelyben a szovjetunió és a baráti országok tudósai számot adtak eredményekről, a kozmikus sugárzás elleni védekezés volt, nem árulok el titkot, ha megmondom, hogy minden űrhajós egy kis házipatikát visz magával, különböző sugárvédő tablettákból. ezek részben a megelőzés, részben a gyógyítás céljára szolgálnak. a földi sugárvédő szolgálat az űrrepülések alkalmával nemcsak a napkitöréseket és egyéb sugárzásnövelő tényezőket vizsgálja, hanem még előjelzéseket is ad az űrhajósoknak a várható napkitörésekről. //folyt. köv.

17.33/ju

-43-

NA 1810

bb 70. / véget ért... 2. folyt./-ju

azt is megmodhatom, hogy az eddigi űrrepülések alkalmával még nem sikerül sor ilyen szerek használatára. a probléma fontosságát az eredmények földi felhasználásán kívül az adja meg, hogy a távolabbi égitestek felé küldendő űrhajókon a mostaniaknál nagyobb sugárveszéllyel kell számolni.

- egyébként október 4-e jelentős évforduló az űrrepülés történetében - mondta gurovszkij professzor, aki kezdettől részt vesz az űrhajósok kiválasztásában. tizenhárom évvel ezelőtt bocsájtották fel az első emberalkotta égitestet. az azóta megtett ut beszédes bizonyosságot ad a szemünk előtt lezajlott szüldületes fejlődésről. kezdetben még nem esett szó űrbiológiai és orvosi problémákról, akkor ezek csak a jövő gondjai voltak. ma pedig már olyan problémákkal foglalkozunk, amelyekben az elért eredmények a földi egészségvédelemben is rendkívüli jelentőségűek. joggal adták az egészségügyi világszervezet támogatásával genfben megrendezett egyik konferenciának azt a címet: mit adott az űr az egészségügynek? joggal reméljük, hogy az eredmények - nem utolsósorban a szocialista országok tudósainak együttes munkája nyomán - egyre inkább gyarapodnak a tudomány és az egész emberiség javára. /mti/

..-

bb 71. a nemzetközi demokratikus nőszövetség,

pv-ju hgy

1970. október 3.

október 5-től 9-ig budapestten tartja jubileumi tanácsulését. ezt megelőzően szombaton megkezdte munkáját az ndn irodája hertta kuusinen elnök vezetésével. az iroda ülésen a hétfőn kezdődő jubileumi ülést készítik elő. /mti/

..-

18.20/ju

-44-

NA 185

bb 72. időjárásjelentés

pv-ju hgy

1970. október 3.

a meteorológiai intézet jelenti október 3-án, szombaton este:

változékony marad az idő

várható időjárás vasárnap estig:

felhőátvonulások, többfelé újabb eső, egy-két helyen zivatar. mérsékelt, időnként megerősödő északnyugati szél. hóvs idő.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 12-16 fok között. /mti/

wáb 73. tűz a ix. kerületben

bh hgy

1970. október 3.

a budapesti és pest megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat ix. kerület vaskapu utca 41 szám alatt lévő iroda-épületében szombaton a délutáni órákban tűz keletkezett. a kiérkezett tűzoltóegységek a tüzet 75 perc alatt eloltották. az oltást nehezítette, hogy az épületbe csak egy ajtón keresztül lehetett bejutni. oltás közben szurólángtól égési sérülést szenvedett két tűzoltó, akiket a mentők kórházba szállítottak. az anyagi kár megállapítását és a tűz keletkezésének okát a rendőrség szakértők bevonásával folytatja. /mti/

..-

19.25 bh

- 45 -

NA 2115

bb 74. mszmp vezetők pártértekezletén

bzs hgy

1970. október 3.

Szombaton tartották meg győzött a magyar vagon- és gépgyár pártértekezletét. a nagyüzem pártbizottságának beszámolóját Varga Tibor, a pártbizottság titkára terjesztette elő.

a pártértekezleten megjelent és felszólalt Komócsin Zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

a magyar vagon- és gépgyár pártbizottságának titkárává ismét Varga Tibort választották meg.

x x x

az egyesült izzó pártértekezletén, amelyen megjelent és felszólalt Pullai Árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, a beszámolóút Sugár György, az üzemi pártbizottság titkára tartotta. az egyesült izzó pártbizottságának titkára ismét Sugár György lett.

x x x

Apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese szombaton részt vett és felszólalt az Ikarus Gyár pártértekezletén. /mti/

-.-

v é g e

22.03/bzs

- 46 -

NA 2210

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 5-7. Telefon: 159-496, 359-596

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

parlament

1970. október 3.

bkk 1. Korom Mihály beszéde

pr szb zs bs

1970. október 3.

rendelkezésre bocsátjuk Korom Mihály parlamenti felszólalását, amely szombaton délelőtt hangzik el. embargó: feloldásig!

x x x

tisztelt országgyűlés!

csaknem négy esztendő telt el azóta, hogy országgyűlésünk megalkotta az országgyűlési képviselők és tanácsstagok választását szabályozó 1966. évi 111. törvényt. mindenki előtt ismeretesek azok a sikerek, amelyeket az elmúlt években hazánkban elértünk.

e sikerekben számottevő szerepe van az 1967-ben megválasztott országgyűlésnek, a különböző szintű tanácsoknak, illetve a demokratikus képviselői szerveinkben dolgozók tíz és tizezreinek.

a munkásosztály hatalmát megtestesítő népi demokratikus államszervezetünk hatékony eszköz volt és lesz a jövőben is a szocialista társadalom építésében.

amikor az államélet és a szocialista demokrácia fejlesztésének kérdéseivel kapcsolatosan a központi bizottság és a kormány áttekintette választási rendszerünket - figyelembe véve az 1967. évi általános választások tapasztalatait is - arra a következtetésre jutottunk, hogy választási rendszerünk alapvetően betölti hivatását, jól szolgálja társadalmi fejlődésünket. /folyt.köv./

-1-

NA

parlament

bkk 1. /korom... 1. folyt./-szb

ugyanakkor úgy iteljük meg, hogy több ponton lehetséges továbbfejleszteni, szocialista demokrácia irányába szélesíteni választási rendszerünket.

miben foglalható össze a törvényjavaslat lényege? hangsúlyozni szeretném, hogy változatlanul fenntartjuk választási rendszerünk olyan bevált alapelveit, mint az általános, egyenlő választások elvét, a szavazás titkosságát, a választások népfrent jellegét, valamint az egyéni választókerületi rendszert. az országgyűlési képviselők és a helyi tanácsok megválasztásánál érintetlenül hagyjuk a közvetlen választások elvét, csupán a fővárosi és megyei tanácsok létrehozásánál javasoljuk a közvetett választások bevezetését.

választási rendszerünk továbbfejlesztésénél és ennek megfelelően az 1966. évi 111. törvény javasolt módosításánál a következő célok megvalósításából indultunk ki:

erköcsítsük tovább a választások demokratikus vonásait, a törvény a választópolgárok jelölőgyűléseit hatalmazza fel tényleges jelölési joggal;

biztosítsuk - jogi garanciákkal is - nagyobb lehetőséget a két vagy több jelölt indulásának, és adjunk számukra egyenlő esélyeket a választásokon;

egyszerűsítsük és korszerűsítsük képviseleti rendszerünket és a mai négy szintű képviseleti rendszerről térjünk át a hármas tagozódásra;

a helyesen felfogott területi érdekek jobb kifejezése, a helyi tanácsok önállóságának fokozottabb érvényesítése céljából - a lakóterületi elv fenntartása mellett - a fővárosi és megyei tanácsoknál javasoljuk a közvetett választások bevezetését.

a benyújtott törvényjavaslat a kikötött feladatokat a következő módon valósítja meg:

/folyt.köv./

M

parlament

bkk 1. /korom... 2. folyt./-szb

a választások demokratikus vonásainak továbbfejlesztésére a jelölés jogát közvetlenül a választók jelölőgyűléseire bizza az országgyűlési képviselők és a helyi tanácsok tagjainak választásánál. ismeretes, hogy jelenleg a jelölőgyűléseknek csak javaslattételi joguk van. a jelölést a népfrent illetékes bizottságai végzik a gyűlések által előterjesztett személyi javaslatok alapján.

a jelölőgyűlések szerepe és jelentősége tehát lényegesen növekszik, jellegük megváltozik, a választásoknak fontos politikai és jogi intézményei lesznek. ezért kell majd nagy figyelmet fordítani jó szervezésükre, arra, hogy a gyűléseken a választásra jogosult állampolgárok minél nagyobb számban vegyenek részt, már ott éljenek demokratikus jogaikkal és cselekvő részesei legyenek a jelöltek jó kiválogatásának.

a törvényjavaslat szerint a jelölőgyűléseken a jelöltekre javaslatot tehetnek a hazafias népfrent szervei, a társadalmi szervezetek, a dolgozók kollektívái, továbbá bármely választópolgár is.

a jelölőgyűlésen részvevő választók a jelöltek indulását nyílt szavazással támogatják.

népünk erős szocialista egysége, a párttagok és pártönkivüliek testvéri szocialista közössége, az elmúlt negyedszázad nagy politikai, gazdasági, ideológiai sikerei, a dolgozó tömegek közéleti aktivitása, politikai érettsége és felelősségtudata olyan garancia, amely biztosítja: a választópolgárok a jelölőgyűléseken, és a titkos szavazás során is azokat a jelölteket támogatják, akiket politikai, közéleti és emberi tulajdonságaik, szocialista jellemvonásaik alapján a legméltóbbaknak tartanak arra, hogy ügyüket, érdekeiket a társadalmi érdekekkel összhangban képviseljék mind az országgyűlésben, mind pedig a tanácsokban.

úgy vélem, hogy a jelölőgyűlések jellegének megváltoztatására előterjesztett módosítás elvi-politikai jelentősége nyilvánvaló.

/folyt.köv./

M

parlament

bkk 1. /korom... 3. folyt./-szb

országgyűlési képviselőink és tanácsstagjaink ma is az mszmp politikájának, a hazafias népfront programjának gyakorlati megvalósításán fáradoznak.

nálunk egypártrendszer van. az mszmp társadalmunk kipróbált politikai vezetője. politikája kifejezi és képviseli valamennyi dolgozó osztály és réteg érdekeit. az új társadalom építése nemcsak a kommunisták ügye, hanem minden becsületes magyar hazafié. az mszmp politikáját a széles dolgozó tömegek összefogásával, aktív közreműködésével valósítja meg.

ezért minden becsületes magyar állampolgárt mozgósít, harcban hív a szocialista célok megvalósításáért.

a hazafias népfront az a széleskörű politikai tömegmozgalom, amelyben szerencsésen találkozik és ötvöződik össze a párttagok és pártönkivültek közös, kölcsönös érdeke, gyümölcsöző kapcsolata és összefogása. határozottan és még következetesebben folytatjuk eddigi bevált politikánkat a jövőben is.

azt akarjuk, hogy még sikeresebben építsük az új társadalmi rendet a magunk és a következő nemzedékek számára. ezt szolgálja választási rendszerünk is, amelynek keretében népünk legjobbjait küldi az országgyűlésbe, a tanácsokba, olyan megbízatással, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt a szocializmus teljes felépítéséért.

ebben az értelemben szeretném hangsúlyozni választási rendszerünk népfront jellegének azt a változati alapelvét, hogy úgy az országgyűlési képviselők, mint a tanácsstagok továbbra is a hazafias népfront programját, politikáját képviselik, és ezért jelölésük politikai előfeltételének kell tekinteni a népfront programjának elfogadását. abból a célból, hogy ez a fontos alapelv a törvényjavaslat indoklásában is markánsabban jusson kifejezésre, azt a következő mondattal egészítem ki: „az országgyűlési képviselők és tanácsstagok továbbra is a hazafias népfront politikáját képviselik, ezért jelölésük politikai előfeltétele a hazafias népfront programjának elfogadása.„

/folyt.köv./

NA

parlament

bkk 1. /korom... 4. folyt./-szb

a választások népfront jellegével összefüggésben a miniszter utalt arra, hogy a törvény olyan rendelkezéseket is tartalmaz a népfront jogairól, amelyek nem módosulnak.

tisztelt országgyűlés!

választási rendszerünkben a két vagy több jelölt indulásának eddig is meg volt a lehetősége 1967-ben, erre sok példa volt, különösen a helyi tanácsági választások során.

a két vagy több jelölt állításával összefüggésben korom Mihály a következőket mondotta:

a két vagy több jelölt indulása esetén az egyenlő esélyek jogi garanciáinak megteremtése nem jelenti azt, hogy minden választókerületben két, vagy több jelöltet kell indítani. feltehető azonban, hogy ezzel a lehetőséggel több helyen élnek majd, és a következő általános választásokon tovább növekszik a kettős, vagy többes jelölések száma anélkül, hogy azt bárhol is erőltetnék. ahol ugyanis egységes megnyilatkozással jelölnek, formális lenne a több jelölt szorgalmazása.

a jelöléseknél nyilvánvalóan fontos körülményként veszik majd figyelembe a jelölt életútját, politikai, emberi tulajdonságait, hűségét a szocializmus ügyéhez, közéleti aktivitását, szaktudását. bár a jelöltek mindannyian a szocializmus építésének programjával lépnek fel, mégis felismerhetők közöttük bizonyos különbségek.

/folyt.köv./

NA

parlament

bkk 1. /korom... 5. folyt./-szb

egy politikát ugyanis lehet jól és lehet jobban képviselni. a jelölőgyűléseken és a szavazásnál is nyilván azok felé fordul a bizalom, akiknek személye a legnagyobb garanciát nyújtja politikánk legjobb képviselőjére.

a szavazás jelenlegi rendszere a két vagy több jelölt esetén objektíve előnyt, kivételezett helyzetet ad az első helyen szereplőknek, mivel a törvény szerint az érintetlenül hagyott szavazólap a sorrendben első helyen álló jelöltre adott szavazatnak számít. a törvényjavaslat ezen változtatni kíván. ezt úgy oldja meg, hogy több jelölt esetén megszünteti ezt a kivételezést, és a választónak a szavazólapon meg kell jelölnie, hogy a jelöltek közül kire szavaz. a javaslat szerint érvénytelen lesz az a szavazat, amelyen több jelölt esetén nem jelöli meg a választópolgár, hogy kire adja voksát.

politikai felvilágosító munkát kell végezni az eddigi sablonosság, esetleges közömbösség, a mechanikus megszokottság leküzdéséért, és pontosan meg kell magyarázni a szavazás módját.

több jelölt indulása esetén lényeges annak hangsúlyozása is, hogy közülük az lesz a megválasztott képviselő, vagy tanács tag, aki a leadott érvényes szavazatoknak több mint a felét megkapta. tehát nem a szavazatok relatív aránya a döntő. ha pedig egyik jelölt sem kapja meg a szavazatok több mint 50 százalékát, akkor pótválasztást kell tartani, amelynek során új jelölt vagy jelöltek is állíthatók.

/folyt.köv./

-6-

NA

parlament

bkk. 1./korom..... 6.folt./ kcs

a szavazásnak a javasoltak szerinti megoldása tisztább képet ad majd a jelölt iránti bizalomról, vagy esetleg arról, hogy nem osztatlan a bizalom iránta.

tisztelt elvtársak!

a törvényjavaslat tartalmazza a képviselői rendszerünk egyszerűsítésére és korszerűsítésére vonatkozó elgondolásokat is. a hangsúlyt a korszerűsítésre helyezzük. az eddigi tapasztalatok alapján tettük meg javaslatunkat, amelynek elfogadása esetén a járásokban és a megyei jogú városok kerületeiben az 1971-ben esedékes általános választásokon már nem választunk tanácsot és végrehajtó bizottságot, azaz testületi képviselői szerveket. a járási tanácsok és végrehajtó bizottságaik az elmúlt két évtized során sok s nagy feladatot oldottak meg, de ma már - főleg a mezőgazdaság szocialista átszervezését követően - betöltötték történelmi küldetésüket. az új helyzetben egyre nehezebben találják helyüket a megyék és a községek között. felmerül a kérdés: vannak-e a járási tanácsok által képviselhető olyan érdekek, amelyek kizárólag járási szinten jelentkeznek; vannak-e a tanácsi szervezetben olyan feladatok, amelyeket kizárólagosan a járási tanácsok vagy azok végrehajtó bizottságai oldhatnak meg, és lehet-e a járásoknak önkormányzati funkciójuk. mindhárom kérdésre határozottan tagadó a válasz. tevékenységükben ma már sok a formális vonás, ez pedig soha, sehol nincs hasznára az államszervezetnek, de az állampolgároknak sem.

a járások, mint közigazgatási egységek, természetesen a jövőben is megmaradnak. közigazgatási apparátusra, s bíróságra, ügyészségre, rendőrkapitányságra, népi ellenőrzési szervekre, bankszervekre stb. továbbra is szükség lesz a járásokban. a közigazgatás tehát nem távolodik el a helyi lakosságtól. ellenkezőleg: arra törekszünk, hogy tovább növeljük - a feltételek biztosításával párhuzamosan - a helyi, tehát a városi és községi tanácsok hatáskörét, hogy ott intézzék az ügyeket, ahol azok felmerülnek, ahol azokat a legjobban ismerik. nem kétséges, hogy ez hasznos lesz az állampolgárok számára.

/folyt.köv./

5

NA

-7-

parlament

bkk. 1./korom....7.folyt./ kcs

a miniszter szólt a jelenlegi járási és megyei jogú városi kerületi tanácsokról, akik közül sokan az államhatalom helyi szerveinek megalakulása óta vesznek részt a tanácsok munkájában. mint mondta, a törvényjavaslat mellett szóló indokok egyáltalán nem e tanácsok személyes munkáját minősítik. bizonyos, hogy a jól dolgozókra az illetékesek ezután is számítanak majd, és az egyes kollektívák, a társadalmi szervek és a népfront szervei lehetőséget adnak számukra, hogy újból jelelőtként indulhassanak a különböző szintű képviselői szervek választása alkalmával.

áttérve a közvetett választások részleges bevezetésére vonatkozó javaslatra, korom Mihály hangsúlyozta:

- a szocialista államépítésben és a képviselői rendszer létrehozásában nem ismeretlen a közvetett választás. ennek az elvnek alkalmazását nem általában, hanem csak a fővárosi és megyei tanácsok megválasztásánál javasoljuk. a tanácsok választásának és működésének 20 esztendő tapasztalatai arról tanuskodnak, hogy a választópolgárok főleg két fórum, az országgyűlés, valamint a helyi tanácsok - illetve az e testületekbe választott képviselők és tanácsok - tevékenységét kísérik figyelemmel. a választók velük tartanak rendszeresebb kapcsolatot, őket ismerik leginkább. a fővárosi, illetve megyei tanácsok tagjaival a választóknak általában nem alakult ki szorosabb kapcsolatuk. e tanácsok közvetlen megválasztásában sok volt a formalizmus. nem véletlen, hogy 1967-ben a képviselő, illetőleg a helyi tanács tag jelöléseknél volt a legnagyobb aktivitás, itt volt a legtöbb kettős, vagy többes jelölés. ez is mutatja, hogy a választópolgárok legfőképpen a képviselőktől és a helyi tanácsoktól várják munkahelyük, lakóterületük, vagy egyéni problémáik megoldásában a segítséget.

- változtatni kívánunk a közeljövőben a fővárosi és a megyei tanácsok jellegén és feladatkörén is. önállóságuk - a demokratikus centralizmus elveinek hangsúlyozott fenntartásával - minden vonatkozásban növekedni fog. tevékenységükben jobban előtérbe kerül majd a főváros, illetve a megyék társadalmi, gazdasági, kulturális életének vezetése, fejlesztése - a helyi, a megyei és az országos érdekek egyeztetése útján.

/folyt.köv./

-8-

M

parlament

bkk. 1./korom8.folyt./ kcs

- a tanács törvény módosítására készülő törvényjavaslat tartalmazza majd a működési és hatásköri változtatásokat. a mostani törvényjavaslat csak azt írja elő, hogy a fővárosi és a megyei tanácsok tagjait a helyi, tehát a fővárosi-erületi, a városi és községi tanácsok válasszák meg.

a helyi tanácsok önállóságának, felelősségének növekedése, önkormányzati jellegük erősítése is indokolja, hogy a fővárosi és megyei tanácsokba a tanácsokat a választópolgárok ne közvetlenül, tehát választókerületenként, hanem maguk a helyi képviselői testületek válasszák titkos szavazással. ez a változtatás a helyi tanácsok képviselőit erősíti, mivel a fővárosi és a megyei tanács tag a jövőben egy-egy választókerület helyett az őt megválasztó tanácsot, illetőleg magát a várost, községet, fővárosi kerületet képviseli. de nem kétséges, hogy fokozódik a helyi tanácsok felelőssége is, hiszen ők maguk hozzák létre saját felettes képviselői szervüket.

a közvetett választással a helyi tanácsoknak módjukban lesz olyan személyeket választani a fővárosi, illetve megyei tanácsokban, akik várhatóan a legjobban képviselik majd a város, a község, a kerület érdekeit. a tanács megfelelő megbízatásokat is adhat majd az általa megválasztott tanácsok tagoknak. módja lesz arra is, hogy - akár a tanácsülés plénumán - beszámoltassa küldötteit, tehát reálisabb lesz a fővárosi és megyei tanácsok tagok felelőssége az őket megválasztó tanácsok - rajtuk keresztül pedig a terület lakossága - előtt.

a lakóterületi elv fontossága jut kifejezésre abban a javasolt rendelkezésben is, hogy e tanácsok tagjait túlnyomórészt a helyi tanácsok tagjai közül kell jelölni, illetve megválasztani. a törvényben százalékos arányt természetesen nem lehet meghatározni - ez túlzott merevség - hez vezetne - de arra gondolunk, hogy a helyes arány körülbelül 75-80 százalék a helyi tanácsok tagjára.

a javasolt változtatásoktól azt várjuk, hogy a fővárosi, illetve megyei tanácsok és a helyi tanácsok között a jelenleginél sokkal szorosabb és eredményesebb kapcsolat alakul ki. mindez tovább erősíti állami életünk demokratizmusát is.

/folyt.köv./

-9-

M

parlament

bkk. 1./ korom.....9.folyt./ kcs

tisztelt országgyűlés!

a törvényjavaslat nem kíván változtatni azon a bevált elven, hogy az általános választásokra a jövőben is négyéves időközökben kerüljön sor. az eddigi tapasztalatok azonban arra figyelmeztetnek, hogy az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választását időben célszerű egymástól elkülöníteni. /a közvetett választással létrehozandó fővárosi és megyei tanácsoknál ez egyébként is törvényszerű, mivel azokat a helyi tanácsválasztásokat követő egy hónapon belül kell megtartani./ az országgyűlési és helyi tanácsai választások időpontjának elválasztása azzal az előnnyel jár, hogy vitathatatlanul növeli a helyi választások jelentőségét, ugyanakkor tartalmilag világosabb arculatot kap mind az országgyűlési, mind a helyi tanácsai választás.

az országgyűlési képviselő-választások során az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak az országos kérdések, a helyi tanácsválasztásoknál pedig jobban lehet majd koncentrálni a valóban községi, városi problémákra, a most már nagyobb hatáskörrel és lehetőségekkel rendelkező helyi tanácsok eredményeire és további feladataira.

ezért tartalmazza a törvényjavaslat átmeneti rendelkezéseként, hogy az 1971-ben esedékes országgyűlési képviselői és helyi tanácstagi választásokat még egyszerre tartsuk meg, s a helyi tanácsok megbízatása két évre szőljon. így megvalósítható a választások időbeli elkülönítése.

az igazságügyminiszter ezután aláhuzta:

- választási rendszerünk javasolt módosítása az alkotmányban rögzített legfontosabb alapelveket változatlanul hagyja. a járási tanácsoknak, mint képviseleti szervezeteknek megszüntetése, valamint a közvetett választások részleges bevezetése azonban érinti az alkotmány egyes rendelkezéseit. ismeretes a tisztelt országgyűlés előtt, hogy napirenden van a z 1949-ben elfoadott alaptörvényünk módosítása. az alkotmánymódosítás közeli időpontjára való tekintettel a kormány azt javasolja, hogy a választójogi törvény módosítása kapcsán most külön alkotmánymódosító törvényjavaslat előterjesztésétől az országgyűlés tekintszen el.

/folyt.köv./

-10-

NY

parlament

bkk. 1./korom...10. folyt./ kcs

tisztelt országgyűlés!

a jelen törvényjavaslatban foglalt megoldási mód, amelyet a 21. paragrafus /2/ bekezdése tartalmaz, államjogilag teljesen kielégítő, törvényes és alkotmányos. a most beterjesztett törvényjavaslat jellege, és az alkotmánnyal összefüggő rendelkezési azonban megkivánják, hogy az országgyűlés, kétharmados többséggel fogadja el. meg vagyok győződve arról, hogy az országgyűlés a kormány előterjesztését elfogadja.

az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választásáról szóló 1966. évi 111. törvény módosításáról benyújtott törvényjavaslatához és annak írásbeli indoklásához az elmondottakat kívántam hozzáfűzni.

a törvényjavaslat összhangban van nagy társadalmi céljainkkal. nem kétséges, hogy a javaslat, s elfogadása után a törvény rendelkezései szerint megválasztott képviseleti szervek, az azokban dolgozó országgyűlési képviselők és tanácsstagok nagy mértékben hozzájárulnak majd e célok sikeres megvalósításához. a törvényjavaslat, illetve törvény jó eszköze lesz a közügyekben való részvétel fokozásának, tovább erősíti hazánkban a szocialista demokráciát, amely egyik fontos feltétele a szocializmus teljes felépítésének.

e meggyőződéstől vezetve terjesztem a jelen törvényjavaslatot az országgyűlés elé. a kormány nevében kérem megvitatását, és az országgyűlési jogi, igazgatási és igazságügyi állandó bizottsága által tett módosító javaslatokkal való elfogadását - fejezte be expozéját drv korom Mihály./mti/

--

NY

-11-

parlament

bkk.1./ korom...11.folyt./ kcs

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bkk.1. /korom Mihály.../ számú híreinkre az alábbi javításokat adjuk:

1. folyt.5. bek. első szava helyesen:

b i z t o s i t s u n k

ugyanezen folytatás utolsó bekezdése első sorában a szöveg helyesen:

....a kitűzött feladatokat

2. folyt.2. bek.4. sorában a szöveg helyesen:

...fordítani jó meg szervezésükre.

/mt1?

--

-12-

parlament

bkk 2. az országgyűlés szombati ülése

t hl/sl-szö-tf-pr/gg-tm-hné-gk szb kcs zs bs 1970.október 3.

az országgyűlés szombaton délelőtt 10 órai kezdettel folytatta tanácsozását.

részt vett az ülésen Losonczi Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, Fock Jenő, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, továbbá Biszku Béla, Fehér Lajos, Gáspár Sándor, Kállai Gyula, az MSZMP politikai bizottságának tagjai, valamint a politikai bizottság póttagjai, a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai. a diplomáciai páholyokban a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője foglalt helyet.

az ülést Kállai Gyula az országgyűlés elnöke nyitotta meg. bejelentette, hogy a törvényjavaslathoz újabb hozzászólók nem jelentkeztek. a vitát lezárta, s megadta a szót Párdi Imrénének,

az országos tervehivatal elnökének, aki válaszolt a népgazdaság negyedik öt éves tervéről szóló törvényjavaslat háromnapos vitájában elhangzott felszólalásokra.

/folyt.köv.-

160-20/11

11.35

- 13 -

parlament

bkk. 2./ az országgyűlés.....1.folyt./ kcs

válaszában az országos tervehivatal elnöke hangsúlyozta:
- a felszólalásokban kifejezésre jutott népünk minden rétegének hangja, véleménye eddigi gazdasági építőmunkánkról és jövőbeni terveinkről. sok szó esett és számos javaslat hangzott el a terv-időszakban még ki nem elégíthető szükségletekkel kapcsolatban, de teljes volt az egyetértés a törvényjavaslatban megtestesülő gazdasági célokkal, a rendelkezésünkre álló eszközök fő elosztási arányaival. Igen nagyra kell értékelnünk ezt az egyetértést, mert megalapozza azt a meggyőződésünket, hogy az ötéves program helyeslésének egysége a program végrehajtásához szükséges cselekvési egységgé fog átalakulni.

a kormány nevében megköszöntö a vitában megnyilvánult nagy aktivitást, támogatást és bátorítást ahhoz, hogy következetesen haladjunk előre a kijelölt úton, mert ez népünk boldogulásának biztosítéka. közölte, hogy a kormány - kialakult munkamódszerének megfelelően - minden javaslattal foglalkozik majd, az illetékes miniszterek megvizsgálják az indítványokat és választ adnak majd a javaslattevő képviselőknek.

a törvényjavaslat vitájában, ötéves tervünk fő irányvonalával összhangban gazdasági munkánk hatékonysága állt a középpontban. teljes volt az egyetértés: ez a kulcskérdése a negyedik ötéves tervben kitűzött gazdaságpolitikai céljaink megvalósításának, az elosztható anyagi javak gyarapításának. a felszólalók közül többen hangsúlyozták, hogy az eddiginél jobb munkaeredmények eléréséhez sok még a feltáratlan tartalék a termelő egységekben. sokat kell tennünk még a jobb munkaszervezésért, a korszerűbb és magasabb színvonalú vezetés általánossá tételéért, s azért, hogy színvonalasabbá, átgondoltabbá és felelősségteljesebbé váljon a termelő munka, a gazdálkodás.

/folyt.köv./

10.57/11

De 11.35

parlament

bkk 2. /az országgyűlés... 2. folyt./-szb

a munka szubjektív feltételeinek javításával kapcsolatban arra a nagy erőforrásra hívta fel a figyelmet, amely az igazságos és emberséges munkahelyi légkör megteremtésében rejlik. arra kell törekednünk - mondta -, hogy mindenütt érvényesüljön a kölcsönös bizalom a vezetők és a dolgozók között, igényeljük a kollektívák véleményét, gondoskodjanak állandóan a munkahelyi rendről. ezek a tényezők - a gazdasági feltételek mellett - nagy szerepet játszanak abban, hogy a dolgozók jól érezzék magukat munkahelyükön, teljesítsék kötelességüket és tudásuk legjavát adják.

olyan közszemlélet kialakítását sürgette párdi imre, hogy a termelők fogyasztói szemlélete és gondolkodása ne csak a boltokban érvényesüljön, amikor vásárlók, hanem akkor is, amikor termelőként az üzemben a fogyasztásra szánt termékeket állítják elő.

a termelő ágazatok állóeszközeinek megóvása és az eddiginél ésszerűbb felhasználása hatalmas értéket jelent. 1970-ben az állóeszközök értéke mintegy 760 milliárd forint. 1975-re - az ötéves tervek előirányzatai szerint - ez az érték 1 080 milliárd forintra emelkedik, azaz több mint 40 százalékkal növekszik. ez a növekedési ütem gyorsabb, mint a nemzeti jövedelem növekedési üteme. fontos érdekeink fűződnek tehát ahhoz, hogy a meglevő és gyarapodó állóeszközöket a jelenleginél teljesebben kihasználjuk és felszínre hozzuk a bennük rejlő tartalékokat.

a következőkben a gazdasági kooperáció javításában rejlő tartalékokról beszélt, hangsúlyozta a hazai vállalatok együttműködése javításának jelentőségét. hozzátéve, hogy az ilyen együttműködés feltétele a nemzetközi kooperációnak is. gazdasági fejlettségük jelenlegi fokán a kooperáció már ezer szállal szövődött a termelés, a forgalmazás és a felhasználás folyamatait.

/folyt.köv./

11.08/ny

-15-

De 11.35

p a r l a m e n t

bkk. 2./az országgyűlés...3.folyt./ kcs

példaként megemlítette, hogy a beremendi cement- és mészmű beruházása mintegy 50 vállalat együttműködésével folyik. a viszonylag egyszerűbb tevékenységnek számító lakásépítés alapvető munkafolyamataiban mintegy 15-20 vállalat vesz részt. mindez meggyőzően bizonyítja - fűzte hozzá -, hogy a kooperációnak - amely a munkamegosztás természetes folyamatát tükrözi, - gazdaságunk fejlődésével egyre nagyobb lesz a jelentősége. arra kell tehát törekedni, hogy ezen a területen - amely igen jelentős tényezője a gazdasági munka hatékonyságának, - javítsuk a munkát és érvényesítsünk nagyobb szigorú kötelezettségek teljesítésében.

felhívta az országgyűlés figyelmét azokra a felszólalásokra., amelyek hangsúlyozták, hogy a szükségletek kielégítése tekintetében - gazdaságirányítási rendszerünkkel összhangban - a korábbihoz képest bizonyos módosulás következett be. ez abban jut kifejezésre, hogy az elosztható eszközök tekintetében növekszik a vállalatok, a tanácsok lehetősége és hatásköre. amíg például népgazdasági szinten beruházásai forrásaink növekedése 5 év alatt mintegy 30 százalékkal, a vállalati beruházások 1975-ben mintegy 32-35 százalékkal, a tanácsok beruházásai pedig mintegy 60-65 százalékkal haladják meg az ez évit.

/folyt.köv./

11.25/11

- 16 -

11.35

p a r l a m e n t

bkk 2. /az országgyűlés... 4. folyt./-szb

ez pedig azt jelenti, hogy a szükségletek kielégítésében, azok sorolásában bizonyos módosulás következik be a címzettek tekintetében sok igénynek tehát - amelyet korábban a kormánynak nyújtottak be - a vállalat és a tanács a címzettje.

párdi imre felhívta a figyelmet arra, hogy az ötéves terv végrehajtása során célszerű az előirányozottnál nagyobb növekedés elérésére törekedni. nyomatékosan aláhuzta azonban, hogy az előirányozottnál gyorsabb növekedésnek a társadalmi szükségletekkel összhangban kell megvalósulnia úgy, hogy a létrejövő többlettermék valóságos igényeket elégítsen ki, s járjon együtt a munka hatékonyságának gyorsabb ütemű növekedésével, biztosítsa a tervben kitűzött egyensúlyi követelmények érvényesülését.

- bizunk abban, - hangoztatta - hogy a terv céljainak végrehajtása során, a dolgozók millióinak szorgalmával olyan eredményeket érünk el, amelyek - az említett feltételek érvényesülése mellett - a nemzeti jövedelem előirányzott mértékének túlteljesítését biztosítják. ha ez megvalósul, megteremtődnek a feltételei annak is, hogy a tervben foglaltaknál többet tegyünk a felszólalásokban is kifejezésre jutó igények teljesebb kielégítése érdekében.

/folyt.köv./

11.40/ny

-17-

12.4

bkk.2./ az országgyűlés..5.folyt./ kcs

a közvetlenül előttünk álló feladat most az, hogy összpontosítsuk erőfeszítéseinket azoknak a céloknak az eredményes megvalósítására, amelyeket a negyedik ötéves tervről szóló törvényjavaslat tartalmaz.

részletesen foglalkozott párdi imre az ipari fejlődés előirányzataival, fő céljaival kapcsolatban elhangzott észrevételekkel. megállapította: a felszólalók egyetértését fejezték ki az előirányzott fejlesztéssel, aláhúzták és megerősítették az ezzel kapcsolatos programot. ezután az ipar egyes ágazatait érintő felszólalásokkal foglalkozott. egyetértett azokkal a képviselőkkel, akik hangsúlyozták, hogy a szénbányászat a jövőben is jelentős szerepet fog betölteni a tüzelőanyag-szükségletek kielégítésében. ez jut kifejezésre a kormány határozatában is, amely összefoglalóan tartalmazza az energia-szerkezet átalakítására vonatkozó tennivalókat. ez a határozat - számolva a realitásokkal, s messzemenően figyelembe véve a fokozatosságot - körültekintően irányozza elő a szénhidrogének részarányának növelése mellett a szénbányászat gazdaságosabbá tételét. ezzel kapcsolatban utalt arra, hogy a zökkenőmentes végrehajtás biztosítására a következő években csaknem egymilliárd forint költségvetési támogatást irányoznak elő. egyáltalán nem indokolt tehát a szénbányászok féltelme a jövő bizonytalanságától. nagyon távol van még az az idő, amikor a szénre, mint energiahordozóra már nem lesz szükség. a jelenlegi szakaszban a széntermelés gazdaságosságáról, hatékonyságáról van szó, ami azt jelenti, hogy a szénbányászatban nemcsak korszerűsítési programokat kell végrehajtani, hanem fejlesztési feladatokat is meg kell oldani. a kormány tehát továbbra is számít a szénbányászok öntudatos munkájára, szorgalmára.

a nyomdaipar problémáival kapcsolatos észrevételekre válaszolva párdi imre egyetértett azzal, hogy a nyomdaipar kapacitását fejleszteni kell. /folyt.köv./

11.551L *ke*

bkk 2. /az országgyűlés... 6. folyt./-szb

elmondta, hogy ezzel a kérdéssel nemrég a kormány is foglalkozott és megfelelő határozatokat hozott. eszerint a nyomdaipar termelését öt év alatt mintegy 40-45 százalékkal kell növelni. a tervezett fejlesztéshez, a kapacitások bővítéséhez körülbelül kétmilliárd forint áll rendelkezésre. ebből 600 millió a költségvetés hozzájárulása; ebben azok a nyomdák részesülnek, ahol a vállalati hozzájárulások és a kedvezményezett hitellehetőségek együttesen sem biztosítják a szükséges fejlesztést. szükség van azonban arra is, hogy a könnyűipari minisztérium is figyelemmel kísérje a program végrehajtását.

a továbbiakban megállapította, hogy az elhangzott felszólalásokban nagy teret kapott az építő- és építőanyagipar. a program, amit ezen a területen a kapacitások fejlesztésére a terv előirányoz, a népgazdaság szempontjából nagyjelentőségű.

- bizunk abban - folytatta -, hogy a tervben előirányzott fejlesztések eredményeként a tervidőszak második felére az építési igények és a kielégítésükre szolgáló kapacitások közötti arány kiegyensúlyozottabb lesz, a fennálló feszültségek feloldásával csak akkor számolhatunk, s az építőipari árak nem kívánatos növekedését úgy állíthatjuk meg, ha a beruházási vásárlóerőt a tervezett keretek között tartjuk. mindez fontos feltétele annak is, hogy a tervben előirányzott lakásépítési program maradéktalanul megvalósuljon, a járadékos bérházakkal együtt, s esetleg lehetőség nyíljon a tervezettnél valamivel több lakás felépítésére. hangsúlyozta, hogy a tervben foglalt lakásépítési program megvalósítása - mindenekelőtt az állami erőből előirányzott 180-200 ezer lakás megépítése - rendkívül nagy feladat lesz.

/folyt.köv./

12.00/1L *ke*

bkk. 2./az országgyűlés...7.folyt./ kcs

részletesebben foglalkozott párdi imre a közműépítési kapacitások terén fennálló nehézségekkel is. rámutatott, hogy a tapasztalatok szerint az építőipar korszerű fejlesztése - mint például az ipari előregyártás, a házgyári lakás-építés, a könnyűszerkezetes építési módok alkalmazása - csak a mélyépítő kapacitások erőteljes fejlesztésével együtt valósítható meg. a kormány gazdasági bizottsága ezt a fontos követelményt figyelembe véve olyan határozatot hozott, amely biztosítja, hogy a kapacitások évi növekedése elérje a 12-15 százalékos mértéket. a közműépítés megalapozását szolgálja, hogy szolnokon betoncsőgyár, szentendrén vasbeton-nyomócső és betoncsőgyár, selypen azbeszt-cementcsőgyár létesül. ezek a beruházások már folyamatban vannak, és ez évtől kezdve fokozatosan megkezdik a termelést.

a kormány intézkedései kiterjednek a közműépítési vállalatok szervezeti kérdéseire is. ennek keretében új vállalatok alapítását is alhatározták. az építésügyi és városfejlesztési miniszter 1970-ben győr és nyiregyháza, 1971-ben szeged és gödöllő központtal egyenként 500 millió forintos évi kapacitással négy, az országos vízügyi hivatal elnöke pedig még az idén eger és kaposvár körzetében évi 300 millió forint kapacitással két új közműépítő vállalatot alapít.

átérve a mezőgazdasággal kapcsolatban elhangzott hozzászólásokra, megállapította, hogy a vitában - érthetően - nagy figyelmet kapott az ez évi kedvezőtlen időjárás hatása a mezőgazdasági termelésre. hangsúlyozta, a negyedik ötéves tervben foglalt termelési előirányzatok kialakításánál nem az egyes évek eredményeinek megítéléséből, hanem több év átlagából indultak ki. ezért a negyedik ötéves tervben önmagában sem az 1969-es év átlagon felüli eredménye, sem az idei kedvezőtlen időjárás hatása nem jut kifejezésre. /folyt.köv./

12.05/11

ke

bkk 2. /az országgyűlés... 8. folyt./-szb

az előző öt év átlaga alapján a tervezett termelésnövekedés reális célkitűzés - mondta, hozzáfűzte, hogy ezzel egyáltalán nem akarja kisebbíteni azokat a nehézségeket, amelyekkel a mezőgazdasági üzemek a kedvezőtlen időjárás következtében szembenéznek. utalt arra, hogy az őszi mezőgazdasági munkák lelkiismeretes és időbeni elvégzésével nagyban megalapozhatjuk a következő mezőgazdasági év kedvező eredményeit.

a tervhivatal elnöke beszámolt arról, hogy a kormányzat már eddig is több intézkedést tett a mezőgazdasági üzemek gondjainak enyhítésére. a biztosítási szerződéssel rendelkező tsz-ek részére például az állami biztosító ezidáig mintegy 300 millió forint kártérítést fizetett ki, ezen kívül költségvetési forrásból is támogatást adnak. ahol a termelőszövetkezetek forgóeszközei növekedtek, ott a többletek fedezetére a bank középlejáratu hitelt folyósított. ha az árvíz és belvízzel sújtott területen gazdálkodó üzemek forgóeszközei csökkentek, ebben az évben kivételesen az ilyen eszközök pótlására is folyósít a bank középlejáratu forgóalap-pótló hitelt, ennek azonban előfeltétele, hogy a termelőszövetkezetek törvényes keretek között tartásuk a munkadíj-kifizetéseket, vagyis azok összege ne haladja meg az 1968-1969-es évek átlagosan kifizetett munkadíj- és részesedés együttes összegének 80 százalékát. ha egyes szövetkezetek az említett hitelek segítségével sem tudják az új termésig a szükséges kiadásukat fedezni, egyéni elbírálás alapján további hitelben részesülhetnek. a kormányzat tehát a népgazdaság erejéhez mérten messzemenően segíti a kárt szenvedett mezőgazdasági üzemeket, azonban számolni kell azzal is, hogy az átmenetileg előálló nehézségek teljes megoldása kedvezményes hitelek nyújtásával nem lehetséges, mivel a hitelezés lehetőségei nem korlátlanok.

/folyt.köv./

12.15/ny ke

bkk 2. /az országgyűlés... 9. folyt./-szb

a mezőgazdasági gépkatrész-ellátás problémáival kapcsolatban párdi imre kifejtette: a kormány is szükségesnek tartja, hogy a probléma megoldására megfelelő intézkedések történjenek. ezt célozta az a változtatás, hogy a mezőgazdasági gépkatrész forgalmazását az agrotársaságtól a gépjavító tröszt, illetve annak vállalatai vették át és ennek megfelelően az importjog is ennek a szervezetnek a hatáskörébe került. ezáltal a gyártás, az import és a forgalmazás egymással jobban összhangba hozható, ami remélhetőleg hozzájárul majd a helyzet javításához. emellett további tennivalók vannak az alkatrészgyártás növelése, és - figyelembe véve a mezőgazdasági gépek jelentős hányadának importját - a nemzetközi kooperáció területén is.

azzal a javaslattal kapcsolatban, hogy az értékesítésre kerülő buza után a mázsánkénti 30 forintos adókedvezmény változatlan formában maradjon fenn, mert az adókedvezmény megszüntetése esetleg kedvezőtlen hatással lesz a kenyérgabona-termelésre, párdi imre hangsúlyozta: a negyedik ötéves terv fő célkitűzése a mezőgazdaságban az állattenyésztési ágazat erőteljes fejlesztése és ezzel összefüggésben a hustermelés növelése. népgazdasági érdek, hogy az anyagi ösztönzés rendszere fokozottan szolgálja e cél megvalósulását. ennek fontos eszköze a mezőgazdasági termékek árarányainak, és a jövedelmezőségi arányoknak olyan irányú változtatása, amely erőteljesen szolgálja a kitűzött célt. ebben az irányban tett lépést a kormányzat az elmúlt év végén, amikor megemelte az élőállatok és állati termékek egy részének felvásárlási árát. ebben az irányban jelent továbblépést a buza-adókedvezmény megszüntetése is. erre azért van lehetőség - mégpedig a termelés sérelme nélkül -, mert a mezőgazdasági üzemek önköltség-számítási adatai egyértelműen mutatják, hogy a buza termelése a számított átlagtermés, az érvényben levő felvásárlási ár mellett, adókedvezmény nélkül is megfelelő jövedelmet biztosít. ezért az állattenyésztés fejlesztési programjával jobban összhangban álló jövedelmezőségi arányok kialakítása mindenképpen ésszerű intézkedés. /folyt.köv./

bkk 2. /az országgyűlés... 10. folyt./-szb

egyébként a kenyérgabona-termelés jövedelmezőségének megítélésénél nem helyes az ideai átmeneti nehézségekből kiindulni. azok a gazdaságok tehát, amelyek nemcsak pillanatnyi, hanem távlati érdekeit is figyelembe veszik, nem gondolnak a kenyérgabona termelésének a csökkentésére, mert tudják, hogy megtalálják majd számításukat.

kitért párdi imre azokra a felszólalásokra is, amelyek az oktatásban, az egészségügyben, a napközi, óvodai és bölcsődei ellátásban, továbbá a kulturális téren meglevő igényekkel foglalkoztak. rámutatott, a terv megfelelő figyelmet fordít ezekre a kérdésekre is. anyagi lehetőségeink azonban most, a terv indulásánál nem teszik lehetővé nagyobb fejlesztési célok kitűzését. bízunk abban, hogy a terv végrehajtása során, munkánk eredményeként olyan mértékben gyarapodnak majd anyagi lehetőségeink, hogy az fedezetet teremtsék majd az előirányoztnál nagyobb mértékű fejlesztésre. messzemenően egyetértett azokkal, akik a tanácsok, vállalatok, szövetkezetek anyagi részvételének szükségességét huzzák alá. valóban, ezek a szervek sokat tehetnek azért, hogy a nem kismértékű állami forrásokat saját eszközeik hozzáadásával egészítsék ki.

az országos tervhivatal elnöke egyetértett a lakossági szolgáltatások fejlesztésének szükségességével. utalt arra, hogy a kormány az elmúlt évben átfogó határozatot hozott az ipari szolgáltatások növelésére. a népgazdasági terv másfélmilliárd forint költségvetési támogatást irányoz elő, emellett számos kedvezményt biztosít a kitűzött célok megvalósulásának támogatására. kifejtette, hogy véleménye szerint a lakossági szolgáltatások bővítése nem tekinthető kihárólag központi feladatnak, amelyet költségvetési erőforrásokból lehet megoldani. igen nagy szerepük van mind a kezdeményezésben, mind az erőforrások tekintetében a tanácsoknak és a vállalatoknak is.

/folyt.köv./

bkk 2. /az országgyűlés.... 11. folyt./-szb

befejezésül párdi imre hangoztatta: amikor az országgyűlés törvényerőre emeli a negyedik ötéves tervet, nem feledkezhetünk meg arról, hogy harmadik ötéves tervünk befejezéséig még három hónap áll előttünk. ez alatt az idő alatt még sokat tehetünk azért, hogy eredményeinket gyarapítsuk, s mindenekelőtt a mezőgazdaságban az ez évi kedvezőtlen időjárás hatásait csökkentjük, még kedvezőbb feltételeket teremtsünk negyedik ötéves tervünk indulásához. meggyőződésünk - mondotta -, hogy a pártunk x. kongresszusára való felkészülés, a széles körben kibontakozó szocialista munkaverseny értékes hozzájárulás lesz a feltételek megteremtéséhez. jogos az a remény, hogy a parlament ülészakán kifejezett egyetértés biztosítja dolgozó népünk helyeslését, támogatását és cselekvő részvételét a terv céljainak megvalósításában is.

kérte az országgyűlést, hogy fogadja el és emelje törvényerőre a beterjesztett törvényjavaslatot.

/folyt.köv./

12.33/ny Hc

bkk. 2./az országgyűlés....12.folyt./ kcs

ezután dr. bognár józsef,

----- az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának elnöke, a törvényjavaslat előadója tájékoztatta a képviselőket a módosító javaslatokkal, indítványokkal kapcsolatos bizottsági állásfoglalásról. elmondotta, hogy azon a két módosítási javaslaton túl, amelyet a terv- és költségvetési bizottság - a törvényelőkészítésen munkálkodó más állandó bizottságok észrevételei alapján - már az ülészak kezdetekor továbbított a képviselőknek, a vita során még továbbiak hangzottak el. a terv- és költségvetési bizottság pénteki ülésén ezeket is megvitatta, s arra törekedett, hogy a törvényjavaslatba csak a legfontosabbak, legalapvetőbbek kerüljenek be. dr. bognár józsef részletesen megindokolta a bizottságnak az egyes javaslatokkal kapcsolatos álláspontját, majd kérte az országgyűlést: fogadja el az ismertetett módosítási indítványokat.

határozathozatal következett, kállai gyula, az országgyűlés elnöke először a módosító javaslatokat bocsátotta egyenként szavazásra, amelyeket az országgyűlés egyhangulag elfogadott. az elnök ezt követően a törvény egészét tette fel szavazásra: az országgyűlés a népgazdaság negyedik ötéves tervéről szóló törvényjavaslatot általánosságban és a módosításokkal együtt részleteiben is egyhangulag elfogadta. kállai gyula végezetül rámutatott: a népgazdaság negyedik ötéves tervéről szóló törvényjavaslat sokoldalú megvitatásával és elfogadásával az országgyűlés országunk életének és fejlődésének fő irányát hosszú időre meghatározó törvényt alkotott. kérte a képviselőket: munkálkodjanak a törvény sikeres végrehajtásán, segítsék egész népünket, hogy még nagyobb lendülettel, még magabiztosabban haladjon előre a szocializmus teljes felépítésének útján.

szünet következett, majd az országgyűlés dr. beresztóczy miklós

----- elnökletével folytatta tanácskozását. áttértek a második napirendi pont, az országgyűlési képviselők és tanácsstagok választásáról szóló 1966. évi iii. törvény módosításáról szóló javaslat megvitatására.
/folyt.köv./

120el/ny Hc

parlament

bkk. 2./ az országgyűlés...13.folyt./ kcs

elsőként dr. korom mihály,
----- igazságügyminiszter emelkedett
szólásra./dr. korom mihály beszédét mai bkk.1. kiadásunkban kö-
zöltük, az embargót feloldjuk és egyben a következő javításokat
adjuk./

az 5. folytatás harmadik bekezdésének első sorában a szöveg
helyesen így hangzik:...végezni az eddigi bizonyos értelmű

sablonosság...

a.6. folytatás megszólítás alatti első bekezdésének harmadik
sora helyesen így hangzik: ...a hangsúlyt é n m o s t a
korszerűsítésre helyezem...

a 8. folytatás második bekezdésének kilencedik sora he-
lyesen:...fővárosi, kerületet i s képviseli. de nem ...

ugyanennek a folytatásnak harmadik bekezdése 2-3. sorában
s szöveg helyesen: ...megyei tanácsok b a , akik várhatóan...

ugyanennek a folytatásnak ugyanezen bekezdése negyedik sorában
a szöveg helyesen:... a kerület érdekeit, hangsúlyozom:

az osztársadalmi és a helyi érdek legjobb összehangolásával

a tanács megfelelő....

a 9. folytatás második bekezdésének utolsó sorában a szöveg:
,,... feladataira is t á m a s z k o d v a.,,

ezért...

/folyt .köv./

12.43/ny kc

-26-

parlament

bkk. 2./ az országgyűlés....14.folyt./ kcs

korom mihály nagy tapssal fogadott expozéja után

dr. varga péter

----- képviselő a jogi-, igazgatási- és igazság-
ügyi bizottság nevében mondott előadói beszédet, utalt arra,
hogy a bizottság egyetértéssel fogadta a választójogi törvény
módosításáról szóló javaslatot, s megállapította, hogy a tervezett
változtatások a szocialista demokrácia további szélesítését szolgál-
ják.

a bizottsági ülésen és más vitákban többször foglalkoztak a
választások népfront-jellegével. az egyik legjelentősebb módosi-
tás ugyanis az, hogy a jelölőgyűlések az eddigi ajánlás helyett
valóban jelölő funkciót töltenek majd be. társadalmunkban, az ál-
lami életben végbement fejlődés, a választók öntudatának és fe-
lősségérzetének erősödése tette lehetővé, hogy a tényleges
jelölés jogát a jelölőgyűlések gyakorolják. a törvény a javasolt
módosítással tehát a választók legszélesebb rétegeinek jogot
biztosít a jelöltek közvetlen kiválasztására. a hazafias nép-
front-bizottságoktól a jelölőgyűlésekre átruházott jog - mon-
dotta - a szocialista demokrácia bővítését jelenti. a választá-
sok népfront-jellegét azonban nem kívánjuk megváltoztatni, sőt
erősíteni akarjuk, mert abban népünk szocialista összefogása,
erkölcsi, politikai egysége jut kifejezésre. a törvény továbbra
is biztosítja a hazafias népfront szerepét a választások egész me-
netében. a népfront szervei továbbra is fontos feladatot töltenek
be a választások politikai céljainak kialakításában és azok ismer-
tetésében. előkészítik és szervezik a jelölőgyűléseket, jelöltet,
vagy jelölteket javasolnak elfogadásra, irányítják a jelölőgyű-
lés lefolyását, hogy azokon az arra legalkalmasabbakat jelöljék
a képviselői testületekbe.

- az igazságügyminiszter által javasolt indoklási kiegészítés
egyértelművé teszi - mondotta -, hogy a választásokon induló je-
löltek a hazafias népfront programját képviselik. a jelölésnek
továbbra is egyik feltétele lesz, hogy a jelölt egyetértsen a
népfront programjával.

/folyt.köv./
12.54/ny kc

-27-

parlament

bkk 2. /az országgyűlés... 15. folyt./-szb

mivel a népfront választási céljainak egyike a szocializmus építését, a békét, a haladást szolgáló széleskörű nemzeti összefogás; ezt a programot minden, hazáját szerető állampolgár világnézetétől függetlenül támogathatja. ezért az igazságügy-miniszternek ezzel kapcsolatos kiegészítési javaslatát elfogadásra ajánlom.

a továbbiakban a képviselő utalt arra, hogy a párt szervei és szervezeti politikai eszközökkel a választás egész folyamatában támogatják az arra alkalmas jelölteket.

ezután a megyei és a fővárosi tanács tagok közvetett választásának bevezetéséről szolt a képviselő. kiemelte, hogy a javasolt módosítás egyszerűsíti a tanácsi képviseletet. a javaslat elfogadása esetén a jövőben a járásokban és a megyei városok kerületeiben tanácsi testületeket nem hoznak létre. a megyei tanács és a fővárosi tanács tagjait pedig a községi, városi és fővárosi kerületi tanácsok választják. a választók tehát közvetlenül egy tanács tagra és egy országgyűlési képviselőre szavaznak. a képviselő és a tanács tag együttesen jól képviselhetik az országos és a helyi feladatokat, választóik érdekeit. ez a változtatás nemcsak a felesleges párhuzamosságtól szabadítja meg képviseleti rendszerünket, hanem alkalmasabbá is teszi a területi érdekek képviseletére és egyúttal fokozza a tanács tagok személyes felelősségét is.

azzal, hogy a helyi tanácsok választják a fővárosi és a megyei tanács tagokat, lehetővé válik, hogy a magasabb szintű tanácsban a község, a város, a fővárosi kerület egységes érdeke kapjon képviseletet. jelenleg egy-egy megyei tanács tag választókerülete az adott városnak, járásnak, sőt nagyobb községnek is csupán egy részét foglalja magában. hasonló a helyzet a fővárosi kerületekben is. az új módszer életbeléptetése után tehát a fővárosi és a megyei tanácsban tevékenykedő tanács tagokat minden formáság nélkül ellenőrizhetik, beszámoltathatják a küldő tanács ülésén. ha szükséges, ugyancsak a tanácsülés, vissza is hívhatja a tanács tagot. mivel a fővárosi, a megyei tanács tagoknak legalább 75 százaléka a lakosság által választott tanács tagok közül kerül ki, a választók közvetlen ellenőrzése a felsőbb tanács szervekben is érvényesül.

az előadó bejelentette, hogy a törvényjavaslathoz a jogi-, igazgatási- és igazságügyi bizottságnak csupán kiegészítő, illetve pontosítási javaslatai vannak, egyébként a törvényjavaslattal egyetért és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlja.
/folyt.köv./

13.00/ny kc

-28-

parlament

bkk 2. /az országgyűlés... 16. folyt./-szb

sarlós istván

----- a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke /budapest 14. számú választókerület/ felszólalásában rámutatott: a választási törvény tervezett módosításai is tükrözik azt a törekvésünket, hogy a szocialista demokrácia fejlődésében tovább szélesítsük a lakosság demokratikus jogait. a körülmények, amelyek között erre a fontos lépésre sor kerül, szintén aláhúzzák a jogok kiszélesítésének időszerűségét; ugyanis - s ezt tükrözte a parlament háromnapos vitája is - népünk körében megnövekedett az érdeklődés a politika kérdései, általában a közügyek iránt. egyre inkább indokolt, hogy a termelésben, a gazdasági ügyek intézésében, az állam vezetésében a lakosság - kis- és nagy kérdésekben egyaránt - hangot adjon véleményének, közvetlen szerepet vállaljon fontos ügyek elhatározásában, a döntésekben.

- a demokráciának nagyon sok összetevője van - mondotta ezután. sokan - túlságosan egyoldaluan értelmezve - úgy vélik, hogy ott van demokrácia, ahol jogot adnak az embernek. ám a jog önmagában kevés; a jognak csak ott van értelme, ahol az emberek részéről is megvan a készség ahhoz, hogy ezekkel a jogokkal éljenek, ahol kellő tudatossággal is rendelkeznek, hogy a meglévő lehetőségeket célszerűen és okosul kihasználják.

a továbbiakban kifejtette: a demokráciának nem az a fő jellemzője, hogy sok jelölt közül egyet megválasztanak, sokkal inkább az, hogy a közösség érdekeinek megfelelően a legalkalmasabb jelöltet választják meg. ebből a szempontból a mi választási rendszerünk demokratikusabb, mint a kapitalista országok sokpárt-rendszere.

- nálunk a választók, amikor az urnák elé járulnak, öntudatosan cselekszenek, s ugyanezt teszik napi munkájuk során is, amikor becsülettel és tisztességgel elvégzik a szocialista építés feladatait, tudatosan szavaznak tehát. ezt a tudatosságot kívánjuk növelni azzal, hogy közvetlenül a választó jelöli azt, akit képviselőjeként akar látni a különböző testületekben.

/folyt.köv./

13.30/ny kc

-29-

bkk 2. /az országgyűlés... 17. folyt./-szb

a képviselő rámutatott: a lakosság joggal várja el érdekeinek képviseletét a megválasztott tanácsstagoktól, parlamenti képviselőktől. de nemcsak erre szól a megbízatásuk; feladatuk az is, hogy részt vegyenek annak a testületnek törvényalkotó, vagy gazdasági programot kidolgozó munkájában is, amelynek tagjaivá választották. ilyen minőségben képviselniük kell az ország egyetemes érdekeit, s figyelemmel kell kísérniük azt, hogy az általuk képviselt terület sajátos érdekei - fontosságuknak megfelelően - helyet kapjanak a kidolgozott programokban.

a választási törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot elfogadta.

csapó ernő

----- /budapest, 40. vk./, a transzformátor és villamoskészülékgyár csoportvezetője hangsúlyozta:

- a beterjesztett törvényjavaslatot alapjaiban jónak tartom; alkalmas arra, hogy egyik fontos politikai célunk elérését: a választások demokratikus vonásainak erősítését segítse.

utalt arra, hogy a szocialista demokrácia továbbfejlesztésének lehetőségei, feltételei is adottak: társadalmunk politikai és gazdasági helyzete szilárd, a néptömegek mindinkább megtanulják saját ügyük demokratikus intézését, és egyre inkább érvényesül a szocializmus tudatos erőinek befolyása a szocialista építés minden területén. a szocialista demokrácia továbbfejlesztése azonban nemcsak lehetséges, hanem szükséges is, mert a szocializmus teljes felépítésének magasabb szinten való folytatása nem képzelhető el a tömegek növekvő aktivitása nélkül.

hangsúlyozta a képviselő: különösen jelentős, hogy az előterjesztés közérthető megfogalmazásba n szabályozza az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok rendszeres beszámolási kötelezettségét, illetve a visszahívásukra illetékesek körét. ez serkenti a választott testületek tagjainak köteletségérzetét, másrészt hangsúlyozottan hívja fel a választópolgárok figyelmét arra, hogy a bizalmukra méltatlanná vált személyt visszahívhatják.

/folyt.köv./

13.35/ny ke

bkk. 2./ az országgyűlés...18./ folyt./ kcs

a jelölés és a szavazás új rendjével kapcsolatban megállapította, hogy a törvény szerkesztői figyelembe vették a választópolgárok magasabb politikai érettségi szintjét. ezért csak helyeselni lehet, hogy az államhatalmi testületek tagjainak jelölését magára a jelölőgyűlésre bizzuk. a közvetlen jelölési elv pezsdítő hatással lesz a legmegfelelőbb jelölt vagy jelöltek kiválasztására.

a képviselő a tervtörvény-javaslatot elfogadásra ajánlotta az országgyűlésnek.

ezután korom mihály

----- igazságügyminiszter a vitában elhangzottakra válaszolva elmondta, hogy a képviselők által felvetett gondolatokat majd a végrehajtás, tehát a választások előkészítése, lebonyolítása során, illetőleg a képviseleti testületi szervek működésében, munkájában kell figyelembe venni. a kormány nevében ismételten kérte, hogy az országgyűlés a beterjesztett törvényjavaslatot szavazza meg, emelje törvényerőre.

az elnöklő beresztóczy miklós ezután ismertette a módosító javaslatokat, amelyeket a képviselők egyhangulag elfogadtak. ezután az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választásáról szóló 1966. évi 3. törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslatot az országgyűlés általánosságban - és a már megszavazott módosításokkal részleteiben is - egyhangulag elfogadta, törvényerőre emelte.

ezután az országgyűlés áttért a napirend harmadik pontjára, az interpellációra.

geiszbühl mihály,

----- a győr-sopron megyei 7. számú választókörzet képviselője a magyaróvári timföld- és műkorundgyár főmérnöke az építésügyi és városfejlesztési miniszterhez nyújtott be interpellációt a nagypaneles lakóépületek konyháinak energiaellátásáról. utalt azokra az irányelvekre, amelyekben az évmegtöltja a nagypaneles házak belső konyháiban a gáz használatát, s a gáz helyett villanyáram alkalmazását ajánlja. a képviselő szükségesnek tartja, hogy vizsgálják felül ezt az intézkedést, mert véleménye szerint ennek alkalmazása mind a népgazdaság, mind az egyén számára előnytelen. mivel a negyedik öt éves terv időszakában több mint tízezer házigyári belsőkonyhás lakás épül, a képviselő számításai szerint 250 millió forintos többletköltséggel jár a gázfűtés villannyal helyettesítése. az intézkedés felülvizsgálatát annál is inkább szükségesnek tartja, mert a villamos energia termelésének költségei hazánkban magasak, az olcsó földgáz termelése pedig a következő években lényegesen fokozódik.

/folyt.köv./
13.43/ny ke

k

parlament

bkk. 2./ az országgyűlés...19.folyt./ kcs

bondor józsef

----- miniszter válaszában elmondotta, hogy az említett irányelveket élet- és vagyonbiztonsági okokból adták ki. számítások szerint az intézkedés az országban 17 000 lakás érint. e korlátozás azonban csak átmeneti. intézkedtek ugyanis, hogy a magyar ipar megfelelő égésbiztosító szerkezettel ellátott gáztűzhelyek gyártását vezesse be, az ilyen tűzhelyekkel fel lehet majd szerelni a paneles épületek belső konyháit. a zománcipari művek öt ilyen biztonságos gáztűzhely-típus sorozatgyártását készíti elő, illetve ebből az egyik típusnak a gyártását már megkezdte s a másodiknak a gyártása is még az idén elkezdődik. a termoelemes biztosító szelepeket egyelőre egy olasz cégtől szerzi be a vállalat, később azonban külföldi licenc alapján ezeket a szerkezeteket is itthon gyártják. a biztonsági szelepekkel nemcsak az új, hanem a már meglévő gáztűzhelyeket is fel lehet majd szerelni.

egyébként is intézkedtek, hogy egy idő múlva már ne készüljenek belsőkonyhás épületek.

a miniszter egyetértett azzal, - hogy a lakosság számára a konyhák villamos fűtése többbe kerül, mint a gázfűtés. ez különösen olyan városra vonatkozik, mint mosonmagyaróvár, ahol olcsó propán-bután gázt használhatnának. bejelentette, hogy a biztonságos gáztűzhelyek megjelenéséig is igyekeznek áthidaló megoldást találni. az ezzel kapcsolatos vizsgálatok eredményeiről egy hónapon belül értesíti a miniszter az országgyűlés elnökét és az interpelláló képviselőt.

a miniszteri választ mind az interpelláló képviselő, mind az országgyűlés egyhangúlag elfogadta.

ezután az elnök dr. beresztóczy miklós megköszönte a képviselők figyelmes, tevékeny törvényalkotó munkáját, s mindannyiuknak sikereket, eredményeket kívánva, berekesztette az országgyűlés őszi, idei negyedik ülészakát.

x x x

/folyt.köv./

13.50/ny *kl*

-32-

parlament

bkk 2. /az országgyűlés... 20. folyt./-szb

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitások a mai bkk 2. /az országgyűlés../ számú hirre:

az első oldal második bekezdésének harmadik sora végétől a szöveg helyesen:

... gáspár sándor, kállai gyula, nyers rezső, az mszmp

politikai bizottságának tagjai...

a 3. folyt. utolsó bekezdésének alulról számított 3. sorában a szöveg helyesen:

... öt év alatt mintegy 30 százalékkal, a vállalati beruházások...

a 6. folyt. utolsó bekezdése 9. sorában a járadékos beruházás helyett járulékos beruházás irandó.

a 18. folyt. 2. bek. helyesen a következő képpen hangzik:

a képviselő a törvény-javaslatot elfogadásra ajánlotta az országgyűlésnek.

ugyancsak a 18. folyt. utolsó bek. 1. sora helyesen:

... 7. számú választókerület képviselője....

/mt1/

.-

-33-

14.00/ny

- v é g e -

kl

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 5-7. Telefon: 159-490, 350-500.

Működésvezető: Dr. Cs. Kádár. Felelős: Vezérigazgató: K. K. e k

1970. október 4.

bb.1. téli menetrend a: bükkü erdei kisvasuton

vid/k -cz 1970. október 4.

„befejeződött „a nyári idény a bükkü állami erdő- és fafeldolgozó vállalat erdei kisvonalán. szombattól megszűnt a turisták által „felfedezett „alpesi jellegű vidékén, a csanyik völgyön keresztül farkasgödörig közlekedő járat. a „szalonnasütő -vonatnak „elnevezett szerelvények a hét végén közlekednek „s az idén a tavalyinál több, megközelítően ötvenezer utast szállítottak az andóforrás, örvénykő és más festői szépségű kirándulóhelyekre.

a korábbi éveknél nagyobb frogalmat bonyolítottak le a miskolcraól lillafüreden át garadnáig közlekedő szerelvények is. a nyári kirándulásokra szállított utasok száma meghaladja a negyedmilliót. a vasárnap életbelépett téli menetrend szerint a következő időben naponta három járat közlekedik majd lillafüredre, illetve garadnára. az erdei kisvasut -a korábbi évek tapasztalatai alapján -az idén is számít a téli sportszezonban a sietők, „inváziójára „, s a havas hónapokban megerősített szerelvényeket közlekedtet majd lillafüredre illetve garadnára ./mti/

bb.2. ipari munkások „falujárása „a jászságban - új kezdeményezést indított el a jászberényi hűtőgépgyár

vid/k cz 1970. október 4.

új kezdeményezést indított el a jászság legnagyobb ipari üzeme, a jászberényi hűtőgépgyár modern „falujárást, szerveznek a környező községekben. az „anyaüzem, „legtöbb bejáró munkása jászárokszállásról, jászalsószentgyörgyről, pusztamonostorról és jászboldogházáról kerül ki./ folyt köv ./

9.30/k

-1-

145

W